

Незалежне Українське видання із столиці Канади

ТАВСЬКИЙ ВІСНИК

січень 2007, ч. 20

ПОДІЇ/ОГОЛОШЕННЯ/РЕКЛАМА

Напередодні року Свині канадські українці отримали справжню "свиню"!!! Біля Торонто вкрали цілий пам'ятник Тарасові Шевченкові який простояв 55 років, а на віднайденій відрізаний голові пише "Ленін"...

прод. всередині

У КАНАДІ ВКРАЛИ ШЕВЧЕНКА

Канада вирішила серйозно долучитися до дивної міжнародної спільноти, яка останнім часом загадково і синхронно нищить українські культурні місця довкола світу. Після написів на пам'ятнику Шевченка у Польщі чи пограбування музею ім. Шевченка в Лондоні та інших підпалів, не кажучи вже про безкарні витівки із поваленням пам'ятника УПА в рідньому Харкові - в Канаді біля Торонто зрізали з постаменту цілий пам'ятник Тарасові Шевченкові.

Поставлений він був 1951 року в святковий День Канади - 1 липня. Хоч і під соусом подарунку "від українського "радянського" народу - українцям Канади" (а якого ж ще тоді було сподіватися?) - однак це був самий перший пам'ятник Кобзареві на канадській землі, біля якого посадили привезені з Канева верби, назвали іменем Кобзаря парк, створили музей...

Згодом музей спалили. Експозиція в ньому явно не симпатизувала тому "радянському" народу. Тепер прийшла черга і на сам пам'ятник. Зник він досить загадково.

З одного боку, для його зняття, то ж кілька тон, мусила використовуватись відповідна потужна техніка - яку ніхто не побачив, а з другого, на місці події чомусь залишилась приставлена до п'єдесталу драбина та пообв'язувані довкола шнури.

Канадська поліція відразу висунула версію, що пам'ятник вкрали батяри на переплавку і жодних антиукраїнських мотивів у цьому вчинку нема і бути не може. Ну тих можна зрозуміти, в політично-коректній Канаді випадково надламаний один

підсвічник з менори може викликати бурю якихось анти-емоцій, тож варто відразу відхреститися. Але як доречно зауважили самі навколишні жителі-канадці, викрадати такий пам'ятник заради самої бронзи, не варта шкірка вичинки. крім того злочин якось дуже дивно почали розносити кавалки пам'ятника. На даний момент в одній ливарні знайшлася відрізнена голова яку, як повідомив власник закладу, принесли два чоловіки на брукт від

Всі останні "прижиттєві"
фото пам'ятника: О. Петрів

міської ради міста Оквіл. Когось одного заарештували, але відпустили на підписку до суду, який відбудеться 30 січня (і ж не знайома ситуація, ну майже як в Україні!), з іншим лише просто переговорили. Враховуючи нещодавній скандал з російським шпигуном, якого зловили в Канаді і скоренько відправили "на рідину", навіть не оголошуючи його фамілії, з мотивом аби не нашкодити його родичам! - від онтарійської феміди можна сподіватися продовження "батярської" версії знищення пам'ятника.

Ось лише, що робити з іншою бронзовою таблицею, яка теж ОДНОЧАСНО зникла на одній з найбільших вулиць вже в самому Торонто?! На ній трьома мовами (анг., фран., укр.) повідомлялося про українського героя Канади нагородженого найвищою нагородою - Пилипа Коновала, і яка знаходилася на стіні будинку Відділу канадських ветеранів названого його іменем! Офіційної відповіді від поліції ще нема, але якщо буде, то напевне знову вискочить гіпотеза, що дошку вкрали на переплавку, аби заробити гроші! В Україні, очевидно, ця версія ні у кого б не викликала сумніву. Але в Канаді, одне і друге звучить досить кострубато...

Зрештою, якщо самі українці-діаспорники не доглядають за своїм, то отримують що є. Аналогів із викраденням цілого пам'ятника поки що ніби не було. Зате тепер є шанс потрапити до книги Гіннеса. І між іншим, в столиці Канади збираються спорудити інший пам'ятник Шевченкові, роботи відомого канадсько-українського скульптура Лео Мола (Леоніда Молодожанина). Цікаво, чи вкрадуть незабаром і цей! А чому б і ні – на це ми українці, аби сидіти тихо і мати нагоду плакатись у вишивану хустинку. Ну ще згадувати за минуле, чи мріяти про майбутнє. А зараз до того, ще й свята!

Шевченко=Ленін + чергове китайське попередження

В Канаді знайдена відрізна від пам'ятника голова Шевченка. Точніше, поліцію про це повідомив сам власник ливарного закладу, який купив її від двох чоловіків по ціні 1.70 дол. за фунт. Сам же відрізаний кавалок важить 170 фунтів і його ледь піднесли двоє дебелих стражів порядку. Поліція ж відразу

оцінила кошт зниклої бронзи у 20 000 доларів, в той час як дирекція музею оцінює його вартість у 350 000 доларів.

Одним із перших запевнень поліції після зникнення пам'ятника прозвучало, що Шевченка вкрали виключно з метою зарібку на матеріалі. І як доказ, наводилося, що немає ніяких антиукраїнських написів. (Очевидно, а де ж би їм взятися, коли зникло і саме "тло" для цього?).

Але як виявилось на знайденій відтятій голові канадського Шевченка на ковнірі пише "Ленін". Продовжуючи свій логічний вивід про відсутність написів, браві полісмени висунули версію, що напис якщо і зроблено то все рівно опісля розчленування Шевченка! Мотивом до такого "умозаключення" мабуть слугує те, що англійською написано трохи з помилкою - "Lennin".

Та найцікавіше є ще інше. Незважаючи на повідомлення про нібито виявлення особи злодія та призначеного йому судового слухання вкінці січня, поза тим далі відкрита гаряча лінія для інформації, а поліція звернулася до... уряду Китаю, з попередженням про можливу доставку зниклої більшої решти пам'ятника до цієї країни!

Про те - чи то китайці сплутали Шевченка з Леніном, чи то злодій, який згідно рапортів, сам умудрився "стибрити" багатотонний пам'ятник на своїх двох, і від нічого робити ще й нашкрябав на ньому написи, був неграмотний, або навпаки, добре розумівся в ситуації й тому не випадково назвав його вождем пролетаріату, а чи то написи були наперед, а при намаганні їх зачистити звалили і самого Шевченка - не повідомляється. Ну що ж, як то кажеться, вічне останнє китайське попередження для діаспори. Хоча де там, до закінчення свят ще далеко! Бо як вирішили на музейному засіданню, відірвавшись від полумисків з голубцями, добре що є хоч голова - будемо ту мали з неї бюст! І двилчались на нього, майбутні правнуки матимуть додатковий шанс пом'янути Кобзаря незлим тихим словом.

На фото:

Останні "прижиттєві" знімки першого в Канаді пам'ятника Тарасу Шевченку. Залишилися від пам'ятника - тільки ножки та ... п'єдестал. Зникла із стіни на найлюднішій вулиці Торонто меморіальна дошка героя Канади, українця Пилипа Коновала. Віднайдена відрізна Шевченкова голова з написом.

Музей Шевченка в Торонто:

<http://www.infoukes.com/shevchenkomuseum/index.htm>

"Оттавський Вісник"

Незалежне українське видання із столиці Канади У "Віснику" використані матеріали українських та зарубіжних ЗМІ. Позиція авторів не завжди співпадає з позицією видавців.

Всі матеріали, реклама, оголошення - подаються мовою оригіналу
Редакція, графічний дизайн та розповсюдження:
Богдан Малина, Олег Петрів, Володимир Катрушенко, Михайло Риндзак
Телефон: (613) 843-8206, e-mail: svit200@hotmail.com
Поштова адреса: 820 Forest St., Ottawa, K2B 5P9
веб-сторінка: <http://ov.ottawa-litopys.org>

**Залучення відокремленого
Домінік Арель, Оттава**

Доповідь виголошено на міжнародній науковій конференції «Незалежна Україна: досвід, уроки, перспективи» (Київ, Інститут історії України НАНУ, жовтень 2006 року). Переклад - Христина Чушак і Надія Чушак.

Регіональний чинник є ахіллесовою п'ятою України. Давати собі раду з певною напруженістю між центром, де зосереджено політичну владу, і периферіями, чиї ідентичність, економіка чи історія нерідко відрізняються від центральних, мусить будь-яка держава, а надто велика. Випадок України унікальний у тому, що під час важливих виборів ця периферія може охопити майже половину країни. На останньому голосуванні під час помаранчевої революції у цій квазіполовині опинилися десять суміжних територіальних одиниць на південному сході, де 76% виборців проголосували за Януковича, тоді як у сімнадцяти сусідніх територіальних одиницях у центрі й на заході країни 81% підтримав Ющенко. На парламентських виборах 2006 року пропорція між голосами, які отримала Партія регіонів та її сателіти, й голосами, що їх здобули помаранчеві на південному сході, була фактично такою самою, як і під час помаранчевої революції (65% на противагу 12%). Пропорція збереглася і в центральнозахідному регіоні.

Регіональне питання – табуована тема в офіційних колах. Помаранчеві зазвичай не визнають легітимність такої географічної поляризації. Це можна пояснити нездатністю відмовитися від звички пояснювати невдоволення здебільшого російськомовних антипомаранчевих регіонів амбіціями Росії. Звісно, панівний у Росії дискурс намагається зробити наголос на «двох Українах», що має підточити довіру до помаранчевої революції. За цим маніхейським підходом, справжня Україна – російськомовна й русофільська – зіткнулася з «помаранчевою» Україною, якою маніпулюють зовнішні сили (Америка), що мають намір видерти Україну з її історичного руського дому.

Помаранчеві, натомість, лише ллють їм воду на млин, бо пояснюють будь-які претензії на автономію «сепаратистською» загрозою та спланованою в Москві змовою. За таким типово інструменталістським підходом еліта східної України розігрує карту автономії, хоч це зовсім не відповідає прагненням тамтешнього електорату. Як наслідок, ніхто не

CHIN Radio - 97.9 FM

Українська радіопрোগрама в Оттаві

П'ятниця з 10:00 до 11:00 вечора та субота з 8:00 до 9:00 ранку

А також на Інтернет-сторінці:
www.chinradio.com

Українська музика, інтерв'ю з цікавими людьми, різні події та новини в оттавській українській громаді

визнає того, що регіональна проблема насправді виросла на вітчизняному ґрунті. Це може створити поважну загрозу не так територіальній цілісності держави (адже більшість мешканців антипомаранчевих областей таки вважають себе «українцями»), як політичній цілісності України. Тобто це позначиться на її здатності трансформувати активи помаранчевої революції в сильну реформістську державу. Слід наголосити, що міць держави не залежить від рівня централізації політичної влади.

Під час своєї революції французи винайшли нав'язувану згори модель державотворення. Нею донині захоплюються націоналістичні еліти всього світу. І, безперечно, еліти, що сформувалися під час помаранчевої революції, теж поділяють це захоплення. Проте насправді ця модель є радше винятком, а не правилом розвитку держав в епоху модерності, а особливо в останнє століття. Через п'ятнадцять років після здобуття незалежності й через дванадцять років після першого

регіонального протистояння під час президентських виборів 1994 року очевидно мала би стати ілюзорність можливості застосувати таку вертикальну – згори вниз – модель в Україні. Як ілюзорною була вона й у випадку держав, що утворилися внаслідок процесу деколонізації 1950–1960х років. Річ не в тому, що регіональним чинником можуть маніпулювати зовнішні актори, – адже він завжди впливає на відносини сусідніх держав, – а в тому, що він передовсім вагомий сам по собі. Його слід сприймати дуже серйозно.

Наша теза така. Україна споляризована, відповідно до мови, якою з вибору говорять мешканці регіонів, що мають відмінні етнічні структури. Головний етнічний розкол в Україні протиставляє не національності (українську та російську), а радше цілісн, чи гомогенну, національну ідентичність, із одного боку (українську), та подвійну, чи бітнічну, ідентичність, із другого боку (українсько-російську). Політична орієнтація, яка електорально поляризує Україну, є двомірним «російським чинником», який стосується й офіційного статусу російської мови, й типу відносин, які Україна має підтримувати з Росією. Територіальні поділи в Україні є тривким явищем, яке навряд чи зникне із поглибленням політичних реформ. Але цей поділ ґрунтується радше на потребах залучення, а не відокремлення. Україна споляризована, якщо йдеться про вибори: чи то президентські, чи парламентські за чистою пропорційною системою – вони так чи так зводяться до вибору або-або. Але якщо мова про тривалі політичні орієнтації українського електорату, цієї поляризації немає. Етнічна структура, що є радше асиметричною, ніж споляризованою, перекладається на амбівалентність щодо російської мови та Росії. Проте здається, що помаранчеві еліти ставляться до такої амбівалентності лише із презирством.

Регіоналізм і політика

Територіальний поділ проявляється на трьох рівнях. Перший – це електоральний розкол, коли партія чи кандидат здобуває неймовірну підтримку в певних регіонах, як це сталося під час президентських виборів 1994 та 2004 років та на парламентських виборах 2006 року. Другий – це рівень політичних орієнтацій, тобто поглядів на фундамент-

УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА
Ridna Shkola & Lesia Ukrainka School in Ottawa
 invite you to register your children for...
Ukrainian Language Classes - Grades JK-8**
Programs Offered:
 Ukrainian & Ukrainian as a 2nd Language
 ** Also the High School Credit Program Grade 9-12 – that will be taking place WEDNESDAY evenings
 6:30 – 9:15pm at Glebe Collegiate
LADY EVELYN SCHOOL
 63 Evelyn Avenue, Ottawa
 (one block south from Lees Avenue & Main Street)
<http://teach.ottawaukeschool.org/>

тальні проблеми функціонування суспільства (як-от роль держави в економічній політиці, статус мов тощо). Третій – це політична мобілізація, тобто рівень готовності населення певних регіонів узяти участь у демонстраціях чи стати членами НУО.

Тепер саме час пояснити, що саме в цій статті маємо на увазі під провінцією, територією чи регіоном. Провінція – це найвища адміністративна одиниця держави. В різних державах вона називається – провінцією. Україна має 27 територіальних одиниць, однак, оскільки три з них (Крим, Київ, Севастополь) не мають статусу областей, називатимемо їх усі територіями. Натомість регіон – це географічний референт, що часто не збігається з адміністративним поділом, як-от у випадку України. Офіційно в Україні не існує регіонів, оскільки державна статистика ніколи не збирає даних про рівень, вищий понад 27 адміністративних одиниць, перелічених за абеткою. Проте оскільки політичні орієнтації, поведінка виборців, політична мобілізація, економічні структури, етнічний склад, розмовна мова та історичний досвід указують на регіональні відмінності, наше завдання полягає в тому, щоби знайти оптимальний спосіб регіонального розподілу цих територій. Слід наголосити один момент: таке означення українських регіонів є суто академічною конструкцією, створеною з аналітичною метою. Проте це аж ніяк не полегшує нашого завдання. Наша мета – продемонструвати, наскільки корисніше говорити саме про такі, а не інакші територіальні конструкції, у той самий спосіб, у який науковець намагається довести, що одна теорія пояснює більше, ніж інші.

Більшість науковців погоджуються, що поділ України на два регіони (східний та західний) є надто спрощеним. Звичнішим є поділ на чотири регіони (Захід, Центр, Схід, Південь), і саме ним я скористався, вперше пишучи про українську політику п'ятнадцять років тому. Декілька років тому Берінгтон і Герон на підставі ґрунтовного статистичного аналізу ствердили, що Україна насправді поділена на вісім регіонів. Які докази вони подають? Насамперед, ми всі добре знаємо, що особливість трьох галицьких територій зумовлена історично. В Австро-Угорщині, а також міжвоєнній Польщі, як досконало продемонструвала Берч (2000), галицький електорат голосував відповідно до своєї етнічної належності, і цей феномен знову проявився на початку 1990-х. Схожі особливості можна зауважити також на Волині, Закарпатті й Буковині. Берінгтон і Герон (2004), проте, стверджують, що етнічна дистанція між українцями та росіянами на Закарпатті й Буковині менш очевидна, ніж у Галичині (і за цією ознакою об'єднують обидві території разом з ще трьома материковими областями в південний регіон), а електорат на Волині менш визначений у ставленні до Росії, ніж його галицькі сусіди. З огляду на це, дослідники розділяють сім областей, приєднаних після Другої світової війни, на три регіони. Проте ми маємо на меті пояснити електоральну поведінку, – тобто чому люди голосують за певні партії та кандидатів, – і тому важливо зазначити, що, попри відмінності в етнічній дистанції та геополітичній орієнтації, електорат Волині, Закарпаття й Буковини голосує радше як Галичина, ніж будь-яка інша група територій.

Кожен із трьох інших регіонів (Центр, Схід і Південь), уважають Берінгтон і Герон, слід розділити ще на два: Центр – на Правобережжя та Лівобережжя, Схід – на Донбас, із одного боку, і Харків, Запоріжжя та Дніпропетровськ, із другого, а Крим треба однозначно потрактувати як окремий регіон (отже, загалом виходить вісім). Навіть без низки статистичних доказів, які вони наводять щодо політичних орієнтацій електорату, важко не погодитися, що Лівобережжя, Донбас та Крим справді суттєво відрізняються. Проте ми вважаємо доцільнішим поділ на чотири регіони і найперше з практичних міркувань. Дуже складно уявити

політичну спільноту, поділену на вісім частин. Як уже говорилося, цей регіональний поділ є суто методологічною вправою, але якщо зняряддя, яке ми обираємо, лише ускладнює наше розуміння, наша вправа втрачає сенс. Що більше, дуже важко отримати репрезентативну вибірку з надто малих підодиноць (як-от Крим). По-друге, – і це важливо, – все залежить від того, що саме ми намагаємося пояснити. В останньому аналізі виборчу поведінку та організацію політичних партій найкраще пояснити саме через призму чотирьох регіонів, хоч і з урахуванням внутрішніх регіональних варіацій. Донбас справді інакший, але вражає те, як на двох виборах поспіль виборці Харкова та Дніпропетровська масово проголосували за кандидата чи партію з Донбасу.

Економічний чинник

Чи можна пояснити регіональні відмінності в українській електоральній політиці економічними чинниками? З усієї маси літератури про український регіоналізм лише Кравчук і Чудовський (2005) неоднозначно вказали на зв'язок між поляризацією під час

виборів (у цьому випадку – президентських виборів 1994 року) та економічними змінними (а саме рівнем незайнятості). Проте їхня аргументація методологічно хибна, оскільки цей аналіз здійснено на даних про коефіцієнт плинності кадрів у державному секторі, тобто на даних про те, як люди змінювали місцея праці. Цей показник був справді вищий у прокучівській південносхідній Україні, проте зміна роботи має цілком інші наслідки, до того ж не конче гірші для економічного становища особи, ніж безробіття. У будь-якому разі офіційна статистика горезвісно применшувала показник незайнятості. Як показали Арель та Хмелько (2005), рівень прибутку окремих домогосподарств не пояснює результатів виборів 2004 року. Загалом антипомаранчеві регіони були багатші за помаранчеві (Ослунд, 2005), за єдиним винятком: найбагатша територія – Київ – стала справжнім бастионом для помаранчевих.

У кількох дослідженнях було зроблено спробу проаналізувати суб'єктивні економічні чинники, себто те, як люди самі уявляють своє економічне становище, й розвідки показали, що ті регіональні відмінності, які вдалося простежити, не співвідносяться з поляризацією під час виборів. У 1994 році головним було те, що більшість населення – і на сході, і на заході – мала надзвичайно негативну думку про своє економічне становище (Кубічек, 2000). Іншими словами, східні українці були настільки ж незадоволені економікою, як і західні, проте вони дійшли діаметрально протилежних висновків у питанні політичного вибору. У близькому до цього руслі Маланчук та Грицак (2005) досліджували у Львові та Донецьку становлення класу бізнесменів – групи, яка надає більшої ваги новонабутій соціальній ідентичності, ніж етнічній, релігійній чи політичній. Ці дві групи, із близькими за величиною прибутками, залежно від регіону відрізняються в ставленні до питання про те, які відносини Україна повинна мати з Росією, – а це питання, як побачимо згодом, впливає на рішення виборців.

Цікавіша гіпотеза звертає увагу на соціально-економічні структури, що визначають електоральні орієнтації. У Советському Союзі особа залежала від місця праці, від колективу, що гарантував їй доступ до таких соціальних вигод, як охорона здоров'я, відпустки чи навіть їжа та споживчі товари. Аліна-Пісано (2006) стверджує, що ця структура дуже мало змінилась у східних індустріальних провінціях і місцеву організацію виборів контролюють ті ж люди, від яких залежить робота і соціальна облаштованість виборців. Така залежність зумовлює клімат конформізму – якщо не страху – щодо кандидатів, яких підтримує місцева влада. Натомість у сільськогосподарських центрі та заході система колгоспів занепала, що зробило особу економічно

(прод. на наступній стор.)

(продовження з попередньої стор.)

вразливішою, але водночас звільнило її від залежності від місцевої влади. Отже, виборчу поляризацію часів помаранчевої революції можна пояснити не об'єктивними показниками рівня економічного розвитку, а соціально-економічним контекстом чи структурою, у межах якої виборці висловлюють свої виборчі переваги.

Ця гіпотеза інтригує, але її важко довести. Звідки нам знати, коли саме виборцям не дають висловити їхні справжні інтереси? Така лінія аргументації приводить на думку марксистське поняття «фальшивої свідомості», яке нещодавно переглянули Гардт і Негрі в праці «Імперія» (2000). Щоб перевірити цю тезу, ми мали би порівняти поведінку виборців, які працюють на приватних підприємствах на сході, – а таких немало, – із поведінкою тих, хто все ще залежить від колективів. Величезна підтримка Януковича чи Партії регіонів свідчить про те, що обидві групи, найімовірніше, такі голосуватимуть у подібний спосіб. Загадкою залишається поведінка сільських виборців. Селяни центральної України загалом не голосували за Кравчука в 1994 році, якого тоді підтримували національно-демократичні сили, але 2004 року масово підтримали Ющенка, і цю зміну можна було побачити вже на парламентських виборах 2002 року (Попов, 2003). Чи це справді сталося тому, що, як стверджує Аліна-Пісано, селяни відкинули свою місцеву еліту? Чи, можливо, це саме еліти змінили свою позицію, і сільський електорат, який завжди поважає місцеву владу, виконав нові вказівки згори (але «гори» місцевої)? Всі очікували, що результати виборів 2004 року визначатиме сумнозвісний «адміністративний ресурс», але той ресурс виявився геть недієздатним у половині країни. Сільські еліти не виконували вказівок із центру.

Мовний чинник

Географічна поляризація України коріниться в ідентичності, але не в традиційному розумінні цього поняття. Цей поділ, принаймні згідно з усталеними категоріями, не є етнічним. Відповідно до даних перепису населення, більшість виборців на південному сході вважають себе «українцями». Єдина територія, де етнічні росіяни становлять більшість, – це Крим. Поляризація 2004–2006, а також 1994 років не протиставляє «росіян» та «українців». Ющенко та Януковича, як і Кучму й Кравчука, об'єднувала українська національність.

Територіальний поділ пов'язаний із мовою. Але знову-таки мусимо відмовитися від традиційних категорій, аби краще зрозуміти цей взаємозв'язок. Від 1987 року держава використовує критерій рідної мови, щоб категоризувати мови. Декілька досліджень продемонстрували, що більшість людей уважають за рідну мову своєї національності, а не ту, яку вони вивчили першу (Силвер, 1986). Факт, що безліч українців, які щодня розмовляють російською, вважають рідною саме українську мову, сам по собі дуже важливий. Він свідчить про певний рівень прив'язаності до національності, але не пояснює поляризації при голосуванні. Більшість дослідників, які стверджують, що мова не впливає суттєво на поведінку виборців, покликаються на офіційну статистику про рідну мову (Креммер і Клем, 1999, Берч, 2000, Кравчук і Чудовський, 2005). Як показали Арель і Хмелько (1996) на прикладі виборів 1994 року, ані рідна мова, ані національність не співвідносяться з регіональним розподілом голосів. Адаже дві третини українців, що живуть на південному сході, вважають рідною саме українську мову.

Зв'язок між мовою та поведінкою виборців можна встановити лише тоді, коли розумітимемо мову як мову вжитку. Як і будь-яка інша категорія, поняття мови вжитку є досить нечітким. У цій статті визначаємо мову вжитку як мову, котрою особа користується в ситуації, коли є можливість вибору мови. Отже, концепція не стосується здатності говорити мовою або реального використання певної мови на

робочому місці, оскільки в обох випадках ужиток мови не обов'язково є наслідком вибору. Нас цікавить мова вжитку, яка є саме обраною мовою (за умов існування такої можливості). В Україні немає офіційної статистики про таку поведінку, але Київський міжнародний інститут соціології (КМІС) збирає дані про обрану мову своїх респондентів уже понад дванадцять років. Арель і Хмелько (1996, 2005) показали, що однією зі статистично підтверджених змінних, якою можна пояснити поляризацію під час виборів 1994 та 2004 років, є саме мова. Ми стверджуємо не те, що всі вибори можна пояснити мовою, а те, що коли ми можемо спостерігати регіональну поляризацію, то статистично її можна пояснити лише (або переважно) обраною мовою.

Найзавзятіше цю тезу критикує Берингтон (1997, 2002a, 2002b, 2006). З одного боку, він погоджується, що саме обрана мова є ключовою

категорією, що репрезентує «мову» загалом, а його аналіз ґрунтується на даних, які збрала та сама соціологічна інституція, КМІС. Із другого боку, Берингтон стверджує, що Арель і Хмелько не беруть до уваги дуже важливої змінної: самих регіонів. Більшість дослідників регіоналізму зводять «регіональну» зміну до котроїсь із основних демографічних змінних, як-от мова чи національність. Такий «композиційний» підхід до конструювання регіонів в Україні переважає в літературі про регіоналізм. Проте цілком можливо, що регіон має свій окремий вплив на поведінку. Інакше кажучи, ймовірно, що антипомаранчеве ставлення найкраще можна пояснити тим, що люди живуть на сході, а не тим, що вони радше розмовляють російською мовою.

Східні українці можуть мати загалом проросійську орієнтацію, але водночас бути виразними прихильниками незалежності (згідно з даними КМІС, у 2004 році менш ніж третина опитаних підтримувала об'єднання України та Росії в одній державі). Регіональна поляризація виникає через перше, а не через друге. Барингтонів внесок полягає в тому, що дослідник

показав: регіон у поляризації відіграє не меншу, а таку саму роль, як і мова. Інакше кажучи, в осілості чи належності й прив'язаності до регіону є щось, що становить невилучну частину регіональної політики.

Етнічна структура

Це «щось» має водночас і невилучимий аспект, пов'язаний із історичною пам'яттю, і більш осяжну реальність, пов'язану зі специфічною та, власне, мало вивченою етнічною структурою. Як і у випадку з рідною мовою, категорія національності, яку використовували в радянських переписах населення та внутрішніх паспортах, сама по собі пояснює мало. Категоризуючи своє населення за ексклюзивними критеріями етнічної національності, радянські керівники погоджувалися із націоналістичним засновком, що індивід може мати лише одну національність. Проте навіть у повсякденному житті межі національних ідентичностей нерідко розмиті, а надто в осіб, що походять зі змішаних сімей. В Україні українсько-російські шлюби траплялися досить часто, особливо на сході. Якою мірою таке біетнічне походження впливає на національні ідентичності? Згідно з поширеною думкою, за часів Союзу дітей із українсько-російських родин переважно записували росіянами. Але якби це справді було так, росіянами була бнині більшість населення східної України. Насправді росіянами записувано лише незначну більшість (55%) таких дітей (Волков, 1989). Якщо українська мова таки справді мала низький статус у повоєнній Україні, то про українську національність такого сказати не можна, бо ж Комуністична партія і далі практикувала позитивну дискримінацію (чи пропорційну репрезентацію титульної національності) на партійній та урядовій службі (за винятком Західної України).

Київський міжнародний інститут соціології спробував визначити, наскільки індивіди могли б ідентифікувати себе з двома національностями, якби мали таку можливість. У дослідженні використовувано п'ятизначну шкалу, в якій дві крайні точки (1 та 5) репрезентували тих, хто ідентифікує себе лише з однією національністю

(українською чи російською), точка посередині (3) – тих, хто рівнозначно ідентифікує себе з українцями та росіянами, а дві інших точки (2 і 4) позначають подвійну, але несиметричну ідентичність (2 – і українська, і російська, але більше українська; 4 – і українська, і російська, але більше російська). Таку методологію вже десятиліттями використовують компаративісти Хуан Лінц та Ел Степан для визначення подвійних ідентичностей мешканців таких територій/держав, як Квебек, Каталонія, Бельгія та Індія. Лінца і Степана цікавили насамперед суперечність між етнічною та громадянською ідентичностями. Націоналіст у Квебеку (Каталонії тощо) поділяє думку, що індивіди можуть уважати себе або квебекцями (каталонцями тощо), або канадцами (іспанцями тощо). Насправді ж у кожному з цих суспільств більшість ідентифікується певною мірою і з квебекцями (каталонцями тощо), і з канадцами (іспанцями тощо). Така амбівалентність добре пояснює, чому рух за автономію ніяк не може спричинити відокремлення регіону.

Приклад України трохи інакший, оскільки, на відміну від західних багатонаціональних держав/територій, термін, що означає громадянську й етнічну ідентичність, один і той самий (українська). Україна цікава мірою, до якої її людині має подвійні етнічні ідентичності, і тим, що це говорить про регіональну політику. Дані просто вражають. Тоді як центральнозахідна Україна залишається передовсім українською – 83% мешканців означають себе як суто українців, і лише 14% вважають себе частково або винятково росіянами, у південносхідній Україні шальки терезів різко перехилиються на користь бодай частково російської ідентичності. Хоча в переписі населення 2001 року лише 30% мешканців південносхідного регіону визнали себе росіянами, коли опитувані отримали змогу вибрати понад одну національність, 60% вибрали повністю або частково російську ідентичність. Отож знову вимальовується певна регіональна поляризація: 83% до 14% на противагу до ситуації 40% до 60%, хоча в цьому випадку вона менш очевидна, ніж мовні пререференції та співвідношення виборців, які проголосували за і проти помаранчевих.

Чи може особа, яка ідентифікує себе з двома етнічними групами, розвинути міцну двонаціональну свідомість? Досвід східної України говорить про протилежне. Декілька авторів уже зауважили слабкий рівень прив'язаності до національної ідентичності в біетнічних регіонах України (Пірі, 1996). Це стосується і тих, хто в переписі вказав російську національність, і тих, хто вважає себе українцем (Грицак, 2001). У дослідженні батьків та учнів харківської школи Філіппова (1999) зазначає, що харківські росіяни більше ідентифікують себе зі східними українцями, аніж із росіянами з Росії. Натомість харківські українці вважають, що вони мають більше спільного з росіянами східної України, ніж із західними українцями. Той факт, що мешканці східної України зазвичай «етнічно байдужі», як це формулює Філіппова, ще зовсім не означає, що вони легко стають жертвами проєктів «націєтворення». Навпаки, справджується протилежне. Східних українців ображає типовий український націоналістичний нарратив, що зображає їх як жертв російської політики (Журженко, 2002). У цьому питанні просто різким є контраст між Львовом та Донецьком. У 1994 році 66% мешканців Львова погодилися з реченням «Росія завжди нас експлуатувала», тоді як 72% мешканців Донецька не погодилися з ним (Маланчук, 2005). Східні українці, стверджує Журженко, вважають себе «активними творцями власної історії».

Наслідки регіонального поділу України

Наш аналіз наголошує дві проблеми. Перша полягає в тому, що регіональний поділ є зовсім не перехідним, пов'язаним із процесом націєтворення явищем; натомість це тривалий процес, що утворює підвалини, на яких зводять постпомаранчеву політику. Друга – це те, що мови в Україні символізують ідентичності, закорінені у сформованому історично регіональному середовищі. Мова втілює фундаментальний мотив політики: визнання Іншим. У постпомаранчевій плюралістичній Україні російськомовне та україномовне населення все ще мають визначити правила взаємного визнання.

а) Тривкість регіонального поділу. Українські націоналісти сумують, що східні українці розмовляють російською, і мають певність, що формування української нації ще не завершилося. Проте таке телеологічне бачення процесу становлення української національності

є ілюзорним. Південно-східній Україні властива тривка біетнічна структура. Вона не породила нової національності, а лише ідентичність, яка передбачає прив'язаність до української національності, використання російської мови, а також відчуття спільної долі з російським світом, яке, проте, не обертається прагненням стати частиною російської держави. Коли, згідно з громадською думкою, два кандидати пропонують програми, які містять протилежні положення щодо статусу мов та орієнтації зовнішньої політики України, електорати південносхідного та центральнозахідного регіонів поляризуються. Небезпека такої регіональної поляризації полягає в тому, що вилучення партії, яка прогала, з політичного життя, – що цілком нормально для демократії, – може обернутися на постійне вилучення цілої території, а це вже досить небезпечно для політичної цілісності держави. Із такої перспективи творення міжрегіональної коаліції просто необхідне для зміцнення української держави. Проте для декількох, якщо не для більшості, аналітиків засновковим є те, що електоральна вага Партії регіонів є незаконною.

б) Мова як засіб політичної репрезентації. Зв'язок між мовою та політикою в Україні пов'язаний із двома значеннями концепції репрезентації. Мова діє як засіб репрезентації системи цінностей, кодів та значень світу. Мова в цьому значенні – це лінза, що відфільтровує, відбирає та інтерпретує інформацію. Коли ми стверджуємо, що мова, якою говорять, – це змінна, яка найкраще пояснює поляризацію виборців, це не означає, що мовна проблема була визначальною під час передвиборної кампанії, а радше означає, що виборці формують своє розуміння політики з огляду на мову, якою розмовляють. У 2004 році українці центральнозахідного регіону сприйняли помаранчеву революцію як боротьбу з виборчими фальсифікаціями, натомість українці з південного сходу побачили в ній втручання Заходу. Однак зв'язок із мовою зумовлюють специфічні регіональні обставини. Розмовляти російською в Києві – це політично не те саме, що розмовляти російською на сході.

Другий рівень репрезентації – це політична дія від імені групи. Цей рівень споріднений із концепцією визнання. Російськомовне населення південного сходу хоче, щоби його визнали таким, яким воно є. Ці мовці дуже добре розуміють натяки, часом відверті, але частіше приховані, щодо їхньої недорозвинутої національної свідомості, а отже, й приписуваної їм нездатності усвідомити власні інтереси. Вони відкидають таке, на їхню думку, поблажливе ставлення з боку помаранчевого табору. Вони прагнуть, щоби їх визнали рівними, «не об'єктами ренаціоналізації, а людьми, чие право на окрему версію української ідентичності визнається» (Журженко, 2002). Саме через таку призму слід поглянути на постійні вимоги надати російській мові статусу другої державної. Російськомовне населення прагне такого статусу не тому, що йому не дають вільно говорити своєю мовою, – навпаки, російська мова майже переважає в південносхідній Україні, а тому, що таке визнання дало би мовцям символічне підтвердження того, що вони в українській політиці значать стільки ж, як і україномовні громадяни із центру та заходу. Це не означає, що російська мова має стати офіційною мовою на загальнодержавному рівні, оскільки це мало би критичні наслідки для політичної стабільності. Але навіть хоча б якесь визнання російської мови на регіональному рівні мешканці східних регіонів могли би потрактувати як ознаку того, що їхню виборчу орієнтацію в українській політиці вважають легітимною.

Домінік Арель

WEB-сторінка УКРАЇНЦІВ Монреалю

ZUSTRICH

Québec-Ukraine.com

<http://zustrich.quebec-ukraine.com/salut.html>

Листи жовтябристки іздалеку

Лист четвертий

Оттава, грудень, 2006

„Канадський музей цивілізації” або „Як у Канаді можна отримати інфаркт на голому місці”

Мене підло обманули. В Канаді не буває зими. Принаймні сьогодні - кінець грудня, снігу нема, морозу нема, зеленіють газони на передках канадських будиночків. Отой льодяний дощ першого грудня – то була просто містифікація, декорація, врешті-решт, піар, а не початок зими! А якщо без жартів, то останній раз така зима була в 1957 році. Бог із нею, із зимою! Може, це я сама її привезла з собою з України, а тепер і нарікаю! Прийшов часу знову поговорити про високі і духовне.

Відвідали ми з сином Данилом Канадський Музей Цивілізації. Під словом „цивілізація” в англословному світі розуміють (вибачте за незграбність визначення) культуру в широкому сенсі слова в історичному аспекті. Тобто в музеї цивілізації має бути представлена неполітична історія країни. А значить, це те, що я люблю.

У цьому Музеї Ви не знайдете хронологічної неперервності історичних епох і періодів від палеоліту до, скажімо, „помаранчевої революції”. Тут Ви не знайдете ненависні фейси політиків минулого і сучасного, тут не буде ніяких ідеологічних подразників. Тут Ви не знайдете помпезних експозиційних залів з маленькими картинками на стінах. Тут філософія інакша: різні теми, різні періоди подаються окремими експозиціями, як постійними, так і тимчасовими, застосовується ідеальне ергономічне використання простору (подібно до Індіанського музею Смісонія у Вашингтоні, Канадський музей цивілізації побудований лабіринтом-мушлею), використовуються як традиційні музейні форми (фото, речі, документи, макети), так і новітні (наприклад, тут завжди можна знайти таємний куточок, умотитися на зручне крісло, „легким движением руки” натиснути на кнопчку і проглянути в повній самотності науково-популярний фільм на тему, що Вас цікавить, прослухати легенди і міфи, музику, помилуватися зоряним небом над собою).

До постійних експозицій Канадського Музею Цивілізації належить добре систематизована за різними темами історія освоєння Канади за останніх тисячу років. Ну, тисяча років – це, звичайно, перебільшення. Просто є один зальчик, присвячений вікінгам, оце і все, а потім перескакуємо на епоху Великих географічних відкриттів. І тут ми зустрічаємося зі стендами про піратів і торговців, а точніше піратів-торговців (мої студенти добре знають, що в ті часи вони часто не розрізнялися, так само як торговці-рекетери новітньої історії України, згадаймо також козаків Дикого поля...)

В одному із зальчиків стоїть недобудований корабель в натуральних розмірах, увесь у риштуваннях. Навіть драбинках приставлена для наочності, щоправда три нижні сходишки недоступні – щоб нікому, такому, як моєму Данилу, не стукнуло в голову залізни нагору. Данило,

правда, зробив таку спробу – і тут так завершала сигналізація, аж я здригнулася: все-таки негоже дружині Надзвичайного і Повноважного посла закінчити екскурсію в музеї поліцейським відділком. Але ніхто до нас не підійшов, так що ми благополучно продовжили мандрівку далі.

Найцікавішою є секція XVIII-XIX ст. Вона зроблена так, що тут тебе охоплює ілюзія, що ти перебуваєш під відкритим небом. Причому „небо” над головою – просто чудове. Як живе. Та й під небом – теж класно. Ти бродиш у маленькому містечку першопоселенців, де живуть люди різного етнічного походження, блукаєш поміж лавками, церковцями, ремісничими цехами, базарчиками, житловими будинками. Можна зайти всередину дому і побачити, як жили люди у XVII-XIX ст. Треба надати належне українській частині експозиції: тут усі експонати справжні. А це – не багато, не мало – а справжня церковця, перевезена з Манітоби, і книжкова лавка з чудовою підбіркою старих газет „Канадський фермер”, орган соціал-демократії в Канаді „Робочий народ” (на першій сторінці картинка типового пролетарія з суворим лицем і підпис: „1 мая” Я нині не працюю”) і милими книжками, типу „Марксизм і дарвінізм”, Лев Портнов „Школа для скрипки. Частина перша” (видавництво „Україна”), Роман Сурмич „Пещена дитина”, та зворушливими картинками з козаком і дівчиною з підписом „Серце моє, зоре моя, де це ти зоріла?”. Відчувається, що експозицію склали люди з почуттям гумору. До речі, це стосується не лише української, а й інших колекцій. Так, наприклад, серед вищезгаданих предметів піратського побуту – зроблена за різних ракушок привітальна листівка додою „for my home”, причому переважають рожеві кольори: виявляється, пірати були романтиками! Власне, чому я дивуюся?

Словом, враження дуже приємне і романтичне. У такому настрої ми вийшли на інший рівень. І продовжили отримувати задоволення. Серед тимчасових експозицій – виставка побутової культури індіанців Північно-західного узбережжя. Щоправда, слово „індіанці” в Канаді, м’яко кажучи, некоректне; тут їх називають „першими людьми Америки”, „аборигенними”, „корінними народами”, native peoples). Як вкладач зарубіжної етнології, признаюся: на аборигенні народи Північно-західного узбережжя на лекціях ніколи не вистачало часу з цілком конкретних причин. Справа в тому, що індіанці Північної Америки класифікуються за ландшафтно-господарсько-культурним принципом, сюди входять, наприклад, рибалки і мисливці на морських ссавців зони Арктики; мисливці на оленя-карибу і збиральники зони Субарктики; мисливці і землероби регіону Великих озер, кінні мисливці на бізонів Прерій і т.ін.). В Північній Америці, отже, є дуже великі регіони, і на них іде левина доля інформації і лекційного часу. Що ж стосується Північного заходу материка, то цей історико-етнографічний район є дуже невеликим, практично це вузька смуга узбережжя, що тягнеться вздовж Тихого океану по території Канади і США. І там жили дуже нечисленні групи аборигенних племен, на які, з огляду на величезний матеріал, який треба було вичитати в рекордно короткі терміни, не вистачало часу. Та й імена у них, чесно кажучи, такі, що студенти ніколи їх не запам’ятовують. А тут, у Канадському музеї цивілізації – величезна і чудова експозиція, що розповідає про життя салішів, хайда, цімшіанів і ще кількох народів, яких немає навіть у моїй класифікації, яку я роздаю

своїм студентам на початку прочитання курсу „Зарубіжна етнологія”. І це, я Вам скажу, вартує уваги, бо це - традиційні рибалки на лососю, різьбярі тотемних стовпів, будівничі каное, носії традицій шаманства і т.ін. Таким чином, ця частина музею також мене настроїла на оптимістичний лад. І от я, окрилена і зворушена до сліз, виходжу до іншого залу і...

... і натикаюся на величезну рекламу експозиції: “Masters of the Plains: ancient nomads of Russia and Canada”(„Господари рівнин: стародавні кочівники Росії та Канади”). Я як професійний етнолог, повністю позбавлена культурного расизму, в тому числі до росіян. І тому назва мене ніяк не стривожила, хоча у грудях заворушився хробонок поганого передчуття. Однак я все ще себе заспокоювала: „Спокійно, Гримич, ти – в Канаді, в країні з високим рівнем толерантності до різних культур!”

Але чим далі я входила в цю секцію, тим небезпечніше гупало моє серце, яке за два місяці мого перебування в Канаді розучилося жити в стресовому режимі.

І що ж? На стендах з „російських степів” представлені одяг і предмети побуту киргизів, казахів, калмиків, на величезному фото – Велика Китайська стіна (якою китайці відгороджувалися від „російських” кочівників), скіфські баби. Чому ж цей степ „російський”? – питала я себе. Експонати є російськими – не заперечую, вони дійсно привезені з Росії, але при чому тут степ? Що за культурна некоректність? Росіяни, як і українці, ніколи не були кочівниками! Отак усігда: приходиш кудись на край світу, а там уже: „Тут был Вася!”

Щоправда, кілька разів у текстах пояснювальних плакатів, зустрічається більш коректні назви – „Eurasian nomads”, „Vast Eurasian steppes”, але вони не фігурують у назві виставки!

До слова, виставка організована Канадським музеєм Цивілізації і Самарським регіональним музеєм (Росія). Причому, треба віддати належне, вона дійсно дуже цікава, пізнавальна і оригінальна. Хто ж це зробив? Тобто, за давньою російською традицією питаю: „Кто виноват?” Керівник проекту - Єлена Пономаренко, „російський науковець, що живе Канаді”.

От і ще раз – ножем по серцю. Єлена Пономаренко... Застосовуючи свій науковий досвід в галузі антропоніміки, дам реконструкцію: це нащадок українського дядка з центральної або лівобережної України. Я, як професійний етнолог, доведу на тисячах фактів, що національність визначається не за прізвиськом, не за мовою, не за релігією, не за декоративними традиціями, які штучно можна підтримувати, а за землею, на якій ти живеш.

Єлена Пономаренко - є чистої води росіянка, і доказом цьому – ця виставка. Однак мені приємніше було б, якби вона була Івановою. Тим більше, що приїхала вона з Самари...

Ах Самара-городок,
Беспокойная я,
Беспокойная я,
Успокой ты меня!...

Нема мені спокою. Навіть у Канаді!

Bilingualism Delays Onset of Dementia - Keep Speaking Ukrainian or any second language - besides English

Canadian scientists in Toronto have found astonishing evidence that the lifelong use of two languages can help delay the onset of dementia symptoms by four years compared to people who are monolingual.

There has been much interest and growing scientific literature examining how lifestyle factors such as physical activity, education and social engagement may help build "cognitive reserve" in later years of life. Cognitive reserve refers to enhanced neural plasticity, compensatory use of alternative brain regions, and enriched brain vasculature, all of which are thought to provide a general protective function against the onset of dementia symptoms.

Now scientists with the Rotman Research Institute at the Baycrest Research Centre for Aging and the Brain have found the first evidence that another lifestyle factor, bilingualism, may help delay dementia symptoms. The study is published in the February 2007 issue of *Neuropsychologia* (Vol.45, No.2).

"We are pretty dazzled by the results," says principal investigator Ellen Bialystok, Ph.D., whose research team at Baycrest included psychologist Dr. Fergus Craik, a world authority on age-related changes in memory processes, and neurologist Dr. Morris Freedman, an eminent authority on understanding the mechanisms underlying cognitive impairment due to diseases such as Alzheimer's.

"Our study found that speaking two languages throughout one's life appears to be associated with a delay in the onset of symptoms of dementia by four years compared to those who speak one language," says Dr. Bialystok, Professor of Psychology at York University and Associate Scientist at the Rotman Research Institute at Baycrest.

The study follows on the heels of previous published reports by Dr. Bialystok and colleagues showing that bilingualism enhances attention and cognitive control in both children and older adults. Those results inspired Bialystok and her research team to ask, "So what does this mean for the onset of dementia?"

In this present study, researchers set out to answer that question by examining the diagnostic records of 184 patients who came to Baycrest's Sam and Ida Ross Memory Clinic between 2002 and 2005 with cognitive complaints. Of that group, 91 were monolingual and 93 were bilingual. The bilinguals included speakers of 25 different languages. Researchers found that 132 patients met criteria for probable Alzheimer's; the remaining 52 were diagnosed with other dementias. Patient data included Mini-Mental State Examination (MMSE) scores (a measure of general cognitive functioning), years of education and occupation. The MMSE scores were equivalent for the monolingual and bilingual groups at their initial visit to the clinic, indicating comparable levels of impairment. The age of onset of cognitive impairment was determined by the interviewing neurologist at the first clinic visit who asked patients and their families or caregivers when symptoms were first noticed.

The researchers determined that the mean age of onset of dementia symptoms in the monolingual group was 71.4 years, while the bilingual group was 75.5 years. This difference remained even after considering the possible effect of cultural differences, immigration, formal education, employment and even gender as influencers in the results. "There are no pharmacological interventions that are this dramatic," says Dr. Freedman, who is Head of the Division of Neurology, and Director of the Memory Clinic at Baycrest, referring to the four-year delay in onset of symptoms for bilingual patients.

"The data show a huge protective effect," adds co-investigator Dr. Craik, who cautioned that this is still a preliminary finding but nonetheless in line with a number of other recent findings about lifestyle effects on dementia.

The team is working on a follow-up study that will further examine bilingualism and dementia onset. They plan to conduct interviews and cognitive assessments on bilingual and monolingual patients in Baycrest's Memory Clinic and follow them for a few years.

http://smarteconomy.typepad.com/smart_economy/2007/01/canadian_study_.html

За кого вони нас вважають?

Сергій Грабовський

Про мертвих – або добре, або нічого. Принаймні, поки не мине встановлений традицією термін у 40 днів для того, щоб душа небіжчика остаточно розпрощалася з земними клопотами. Одні приймають таку настанову, інші ні, і тому, очевидно, на деяких сайтах уже з'явилися статті про Євгена Кушнар'ова, в яких про покійного згадують далеко не у найкращих виразах. Але не будемо порушувати церковні та просто людські норми; а відтак поговоримо не про самого Кушнар'ова, а про те, кого намагаються зробити з усіх нас у ці дні так звані правоохоронні органи та соратники небіжчика по Партії регіонів.

Пам'ятаєте перші повідомлення про поранення Кушнар'ова, які з'явилися в Інтернеті 16 січня близько 18-ї години? У них ішлося про сам факт вогнепального поранення, про те, що зачеплені нирка і печінка. А ще Ганна Герман, одна з головних речниць Партії регіонів, заявила, що інцидент трапився вже після того, як депутат повертався з полювання, і хтось випадково вистрілив. Зауважмо, що сама Герман не була присутня на полюванні, а депутат Дмитро Шенцев, один із учасників фатальної акції, розповів виданню "Оглядач" дещо інше: що Кушнар'ов був поранений не одним, а декількома пострілами, скільки саме їх було, "важко сказати, але не один... Що це було? Рикошет, напевно, або подумали, що звір побіг..."

А після пострілів усі п'ятеро учасників полювання (запам'ятаймо цю цифру: 5) знайшли Кушнар'ова вже пораненим. "Візуально втрата крові неначебно невелика, але як там насправді, не можу сказати – я ж не лікар, але те, що ушкоджено внутрішні органи, це правда", - розповів Шенцев.

Практично одночасно в Інтернеті з'явилося повідомлення, зроблене керівником управління з питань взаємодії з правоохоронними органами Харківської облдерж-адміністрації Олександром Нечипоренком, що інцидент відбувся біля села Червоний Шахтар Ізюмського району в мисливському господарстві "Гай" близько 14.00. Це відбулося, коли "вони їхали на машині, на дорогу вискочив вовк, і вони почали стріляти". В результаті поранення Євген Кушнар'ов втратив багато крові (зверніть увагу – "небагато і багато"), відповідно за Шенцевим і Нечипоренком).

І тоді ж Нечипоренко назвав марку зброї, з якої був зроблений фатальний постріл: російська гвинтівка "Сайга". А паралельно УНІАН, посилаючись на джерела у правоохоронних органах, повідомив, що на полюванні були не 5, а 10 осіб. І понеслось, і поїхало. За наступні дні ми почули від офіційних речників дуже багато цікавого. Зброя, з якої був зроблений постріл, перетворилася на італійську самозарядну гвинтівку Benetti Argo, замість 14-ї години почала фігурувати 16-та, звідкілясь з'явилися вечірні сутінки та кущі, в яких начебто була жертва на момент пострілу, але водночас стверджувалося, що полювання велося начебто на вовка, котрий сам вискочив на дорогу перед машинами.

Перед цим фігурував кабан, але після заяв екологів, що полювання на кабанів у цей час суворо заборонене, цей звір одразу зник з повідомлень офіційних речників. Потім з'ясувалося, що взагалі начебто йшлося про санітарний відстріл вовків, хоча, як встановили кореспонденти 5-го каналу, ніхто з

жителів тієї місцевості вовків останній час в очі не бачив і про них не чув. Крім того, існують певні правила відстрілу вовків, які в даному разі були порушені. Скільки було учасників полювання чи то пак відстрілу, так і залишається невідомим, так само, як і їхні прізвища – крім трьох депутатів Кушнар'ова, Шенцева, Гусарова та автора фатального пострілу Завального.

Ну, і нарешті, перший заступник міністра внутрішніх справ генерал Михайло Корнієнко начебто остаточно поставив крапки над "і": "Всі учасники полювання були тверезими (це після того, як добу провели "на лоні природи" – С.Г.). Це був випадок, мисливський азарт". Утім, 18 січня харківська міліція поправила генерала Корнієнка – мовляв, ніякого полювання взагалі не було, відбувався простий огляд лісових угідь (чи завжди такий огляд робиться зі зброєю, призначеною на крупного звіра і зарядженою не картечкою, а кулями?), а вже на зворотному шляху компанія невизначеної чисельності помітила звіра, і не втрималася...

Ні, звичайно, скажений вовк міг би вискочити навіть перед машинами "оглядачів угідь", але чи став би він у такому разі тікати кудись у кущі? І якби такий вовк раптом забіг у ту місцевість, чи став би він сидіти тишком-нишком, чекаючи саме на появу тих, хто не забуде взяти на мирну прогулянку потужну мисливську зброю? Причому, вискочив на абсолютно тверезих відпочивальників, котрі, очевидно, навіть у дружній компанії нічого, крім мінеральної води, не вживають?

На загал, усе це виливається у два варіанти. Або наші правоохоронні органи, точніше, їхня верхівка – це некомпетентні люди, а речники Партії регіонів та виконавчої влади – це порожні базіки, або вони цілком свідомо вішають українським громадянам локшину на вуха. Здається, більш вірогідний другий варіант із "вкрапленнями" першого. Але тоді виникає закономірне запитання: ким же нас вважають, що розповідають отаке?

І останнє, про що не можна не сказати – це стилістика похорону Євгена Кушнар'ова. Звісно, йдеться про не останнього державного діяча – депутата, одного з лідерів правлячої партії, екс-керівника президентської адміністрації, екс-мера Харкова і екс-губернатора Харківщини. Проте, під час перегляду кадрів багатогодинної церемонії прощання з Кушнар'овим згадалися сумнозвісні "гонки на катафалках" Брежнєва, Андропова та Черненко.

Зрозуміло, що та "елітарна" публіка, яка зібралася на цей похорон, хоча свого часу і вдало обміняла червоні партквитки на рахунки з багатьма нулями у західних банках, але не змінила своїх уявлень про те, якою має бути "справжня" церемонія прощання зі "справжніми" державними мужами. Дводенний траур, інструкції для установ і фірм Харкова, як себе поводити у ці дні, почесна військова варта...

До речі, Надія Світлична, яку провели торік в останню путь кілька сотень недобитих чинною владою "українських буржуазних націоналістів", і яка зробила для того, щоб Україна була чимось більшим за географічне поняття незмірно більше за всіх діячів нинішнього режиму, ніколи б не дочекалася ані таких пишних похорон, ані такого непідробного горя від плебсу. Втім, це все їй ніколи не було потрібне, вона мислила іншими категоріями, навіть – зовсім-зовсім іншими.

Проте, ким вони, всі ті, хто перетворив реальну людську трагедію на брутальний фарс, на трагікомедію, – ким вони вважають усіх нас – і своїх співгромадян, і тих, хто поза політичними мотивами по-людському любив небіжчика, і, зрештою, самого Євгена Петровича Кушнар'ова?

Сергій Грабовський

Смерть браконьєра

Володимир БОЙКО

„Чи був покійний моральною людиною?” – питався Остап Бендер у жалобній промові над могилою Михайла Самуелійовича Паніковського, людини без паспорта. І сам же відповідав: „Ні, покійний не був моральною людиною”.

19 січня 2007 року на харківському цвинтарі над могилою Євгенія Петровича Кушнарьова - колишнього мера Харкова, экс-губернатора Харківської області та экс-керівника Адміністрації Президента Кучми, народного депутата України й голови комітету Верховної Ради з питань правової політики - лунали інші промови. Говорили про великого патріота України, що являв собою взірць законслухняності та відданого служіння своєму народові.

Говорили й заявлену фразу про підступну смерть, яка забирає найкращих. Про вічну пам'ять у серцях вдячних харків'ян і всього прогресивного людства. Про гаряче серце, яке перестало битися в палаті інтенсивної терапії Центральної районної лікарні Ізюмського району Харківської області.

А потім вбїті горем друзі небіжчика з гамором попрямували до накритих столів, де „за слов'янським звичаєм” пом'янули свого дурисвіта, що на 56-му році життя отримав у бочину свинцеву кулю 30-го калібру, яка валить на смерть дикого вепра з першого ж пострілу. І там, підігріті улюбленим напоєм „великого громадянина й патріота”, розказували один одному іншу історію. Про те, як Євгеній Петрович поїхав з друзями полювати на кабана.

Ну, „полювання” – це по-їхньому. По-нашому це називається браконьєрством, бо свинець у нутрощі Кушнарьов отримав у вівторок 16 січня 2007 року, коли мисливський сезон в Україні давно був вже закритий і отримувати радість від вбивства живої істоти дозволялося хіба що при вигляді зайця. Та й то – по вихідних днях. Але „робочий день” – це для „слуг народу” поняття туманне. Бо в них не життя, а суцільне свято. Тож і поїхав Кушнарьов з друзями „відтягнутися” в село Червоний Шахтар, що за тридцять п'ять кілометрів від райцентру Ізюм на Харківщині.

Місцинка ця славиться навколишніми мисливськими угіддями „Гай”, власниками яких є директор Харківського заводу „Точприлад” Валерій Завальний, колишній начальник обласного управління Міністерства з надзвичайних ситуацій Олександр Саєнко та харківський підприємець Василь Луценко. А також – дачею Завального, яку аборигени називають „генеральським будинком”. На цій дачі покійний і „відтягувався” разом з сином хазяїна Дмитром Завальним, народним депутатом України Дмитром Шанцевим і власником угідь Василем Луценком. Коли ж сидіти в хаті набридло, царствені особи вирішили порозважатися на природі – постріляти кабанчика.

Прибули браконьєри на місце полювання, витягнули свої мисливські припаси, усе швиденько випили та спробували таки трохи розім'ятися. Але роки та кількість спиртного далися взнаки – і довелося веселій компанії без жодних трофеїв повертатися до Харкова, бо руки тремтіли, кабани двоїлися, а горілка скінчилася. По дорозі у когось з горе-мисливців чорти забігали в очі і він заволав, показуючи у вікно „джипа”: „Вовк, вовк!” Чи справді трасу перебігав сирій лиходій, чи то якась коза паслася в придорожніх хащах, чи, може, собака з сусіднього села робив вечірній моціон – ніхто, ясна річ, розбиратися не став. „Слуги народу” з залитими горілкою очима повитягували рушниці, забиті набоями на дику свинку, і давай палити. Один – Дмитро Завальний - навіть поцілів. І тепер злостивці пропонують перейменувати мішень „біжучий кабан” на „лежачий Кушнарьов”.

Втім, автор цих рядків, просякнутий тугою за християнським людинолюбством, має іншу версію подій, що відбулися 16 січня 2007 року в Ізюмському лісі. Насправді Євгеній Петрович був не на полюванні (Боже борони!), а їздив по районах Харківщини, де спілкувався з виборцями, вислуховував депутатські накази та ретельно записував на папірця всі пропозиції трудівників села щодо подальшого поглиблення конституційної реформи. Та, повертаючись з одних таких зборів, побачив Кушнарьов на лісовій галявині кількох браконьєрів, що шукали кабана. „Еге, - зметиковав голова комітету Верховної Ради з питань правової політики, - а мисливський сезон вже того, закритий. Це ж – брутальне порушення правил спеціального використання об'єктів тваринного світу, за яке передбачене адміністративне стягнення, встановлене статтею 82 частина 2 Кодексу України

Євген Кушнарьов

Кушнарьов Євгеній Петрович (29 січня 1951, м. Харків — 17 січня 2007 м. Ізюм, Харківська область) — відомий український політик, кандидат економічних наук, член Партії регіонів.

З червня 1981 по квітень 1990: на партійній роботі. У цей період працює інструктором, заступником завідуючого відділом пропаганди та агітації Орджонікідзевського райкому партії м. Харкова, інструктором, заступником завідуючого оргвідділом (з 1987), завідуючим відділом адмінорганів, завідуючим оргвідділом Харківського міськкому КПУ.

Березень 1990 — квітень 1994 — Народний депутат України 12 (1) скликання, Салтівський виборчий округ №376, Харківської області. Брав безпосередню участь у розробці Конституції України, найважливіших законодавчих актів, проводив велику роботу по консолідації Верховної Ради, зміцненню міжнародних зв'язків України

Квітень 1990 — квітень 1998: голова Харківської міськради, з 1991: голова Харківського міськвиконкому. Був фундатором становлення і розвитку місцевого самоврядування в Україні, обирався президентом Асоціації міст України у 1994—1997 рр. Академік Академії муніципального управління.

Грудень 1996 — листопад 1998: Євген Кушнарьов очолював Адміністрацію Президента України.

З березня 1997 по лютий 1999: голова Національної ради з питань молодіжної політики.

На президентських виборах 1999 — координатор блоку політичних партій «Наш вибір — Леонід Кучма!».

У жовтні 2000 повертається до Харкова, де до грудня 2004 очолює Харківське облдержадміністрації.

На президентських виборах 2004 активно підтримував В. Януковича, зокрема приймав участь у Северодонецькому з'їзді депутатів всіх рівнів, на якому заявив, що «в Харьковской области не будет ни донецкой, ни львовской власти, будет только харьковская власть, в Харьковской области будут жить по своим законам все, кто считает себя харьковчанином»[1], що пізніше дало привід звинувачувати учасників северодонецького з'їзду у сепаратистських закликах[2].

В березні 2006 був обраний Народним депутатом України 5 скликання від Партії регіонів, №11 в списку, а також керівник передвиборчого штабу Партії Регіонів. Невдовзі став заступником голови фракції ПРУ в Верховній Раді.

16 січня 2007 під час повернення з полювання отримав вогнепальне поранення черевної порожнини, яке стало для Є.Кушнарьова смертельним.

Помер 17 січня 2007 року в районній лікарні м. Ізюм Харківської області.

Іменем Кушнарьова буде названа станція Харківського метрополітену, що відкриється цього року.

(продовження з попередньої стор.) про адміністративні правопорушення, з конфіскацією зняряд правопорушення, тьху ти, рушниць.

А рушниці які, мабуть італійські – це ж бюджет Ізюмського району зразу стане багатшим на кілька десятків тисяч доларів... Боже, та вони ще й п'яні. Ну все, якщо в дозвільній системі МВС про це довідаються, на бачити більше цим панам дозволів на володіння мисливською зброєю... О, а пляшок скільки накидали, негідники. Це ж – стаття 73 КУпроАП, „Засмічення лісів відходами”, що передбачає накладання штрафу в розмірі до семи неоподаткованих мінімумів доходів громадян. Треба негайно затримати правопорушників і доставити їх до найближчого відділку міліції.”

Одним словом, зупинився Євгеній Петрович біля браконьєрів, показав своє депутатське посвідчення, пояснив, що він – слуга народу й взагалі патріот України та запропонував туристам проїхатися до дільничного міліціонера. Робити нема чого – розрядили мисливці свої рушниці (народний депутат, ясна річ, за цим особливо прослідкував, знаючи, що заряджену мисливську зброю перевозити категорично заборонено), заохлили зняряд правопорушення, сіли в „джип” і поїхали писати явку з повинною.

Та треба ж було такому трапитися, що по дорозі авто оточила вовча зграя. Сіли хижакі прямо серед дороги, зубами клацають і хочуть скуштувати депутатського тіла. Замислив був водій „джипа” бампером легенько пару тварюк стусонуть та їхати собі далі. Але Євгеній Петрович як закричить: „Не смій! Це ж жива істота, тварина Божя, не роби гріха. Я зараз вомкам прочитаю кілька витягів з програми Партії Регіонів, і вони самі зрозуміють всю ганебність свого вчинку”. Вийшов народний обранець, відкрив зошита з промовами Віктора Януковича та партійною програмою й став читати. Але один з мисливців зненацька вискочив з машини, розчолив рушницю, вставив патрон та навів зняряд правопорушення на вожака зграї. І кинувся тоді Євгеній Петрович під кулю, закривши своїм тілом нещасного звіра.

Вони й ми

Відкиньмо лицемірне співчуття й скажімо прямо: нам, які добувають хліб насущний своєю працею, абсолютно байдуже, що там трапилося в Ізюмському лісі з одним з них. Ми й вони – це різні світи, що перетинаються лише тоді, коли одному з них потрібно нашої донорської крові. Нехай хоч перестріляються, хоч горлянки один одному попереρίζають. Для нас все те, що відбувається з ними – це таке ж потойбіччя, як і для них наші проблеми. А до смерті Кушнарьова ми ставимося приблизно також, як вони ставляться до смерті Олексія Жеребка, забитого в Одесі керівником обласного штабу „Нашої України” народним депутатом Козаченком. Чи – до смерті 11-ти річного учня київської школи №151 Максима Прокопчука, збитого автомобілем народного депутата Черновецького (у якій, як стверджують очевидці, були сам Черновецький та його подруга Ірена Кільчицька). Але „Мерседес” Черновецького - зразу видно Божу людину! – принаймні, хоч зупинився біля трупа. Коли ж у

Чернігівській області автомобіль з кортежу президентського кума Порошенка збив 26-ти річну Марину Тюп, Петро Олексійович навіть не пригальмував, кинувши помирати молоду жінку прямо на пішохідному переході.

Україна розділена зовсім не на Схід і Захід, не на „біло-блакитних” і „помаранчевих”, і навіть не на багатих та бідних. Вона розділена на них і нас – правих і безправних, недоторканих і недоторканих. У них – власний бюджет, який вони чомусь називають „державним”, власна прокуратура, власні суди, власна податкова міліція, власне Міністерство охорони їхнього здоров'я. Для них – усе, для нас – закон. Але їм цього мало й тому вони час від часу скубуться між собою - за те,

кому саме з них призначити їхнього генерального прокурора чи звільнити їхнього міністра закордонних справ, кому й у якій пропорції розкратити їхній „державний” бюджет чи відправляти для них видимість їхнього правосуддя. Щоправда, інколи вони згадують і про нас, влаштуваючи нам телевізійні шоу в стінах їхнього парламенту, але при цьому всі вони переконані, що кинуті згори хліб та видовища цілком можуть замінити нам нашу свободу й нашу гідність.

Досі вони здебільшого нищили нас – стріляли, як зайців, давили, мов слимаків. Та ось, оскажені від власної безкарності й переконані, що вхопили Бога за бороду, вони, нарешті, взялися один за одного. Влучний постріл кушнарьовського товариша Дмитра Завального – і в нас з'явився черговий привід позубоскалити з їхньої дурості та запропонувати роздати зброю всім „народним обранцям” вкупі з Президентом, членами Уряду, керівництвом Генпрокуратури, СБУ та МВС. Калібром побільше. По-можливості – видати ще й гранатомети та ракети класу „земля-повітря”. І нехай полюбють. Без усяких обмежень.

Отримай Кушнарьов у живіт порцію дробу чи звичайну сталеву кулю – і був би живий. Довезли б, сердешного, до Харкова та відправили б прямісінько за кордон у якусь фешенебельну клініку. Але сталося так, що рушниця Завального була споряджена особливим „кабанячим” патроном – з масивною свинцевою кулею, яка розплющується в організмі, розкриваючися мов троянда та перетворюючи нутроці на суцільний фарш. Після такої кулі ні про яке транспортування пораненого мова йти не може. То ж і довелося богообранцю помирати в палаті звичайної районної лікарні в містечку Ізюм – з печінкою, перемеленою на ліверну ковбасу, без правої нирки та з кишечником, від якого хірурги відтяли шматок завдовжки з півметра. О, яка це була урочиста смерть! Телібачення кожну годину передавало останні звістки з районної лікарні, для керування реанімаційними заходами в Ізюм прибув міністр охорони їхнього здоров'я Юрій Поляченко, а харківська влада рапортувала, скільки літрів крові „для Кушнарьова” здано місцевими курсантами. Літак, готовий негайно вивезти ексгубернатора до найкращої німецької клініки, регулярно прогрівав двигуни, а лідер парламентської фракції Партії Регіонів Раїса Богатирьова особисто звернулася до посла Німеччини в Україні з проханням терміново відкрити візи для Євгенія Кушнарьова та його коханки Людмили Давидової.

ЗАГАДКА - ПОРАХУЙ КАБАНІВ...

Українська „еліта” розважається на полюванні. Посередині посол Росії Черномірдин. Фото взято з веб-сайту Майдан-Інформ

Однаке внутрішня кровотеча не припинялася й до Ізюма вертольотами Міністерства з надзвичайних ситуацій стали звозити небачену в райцентрі медичну апаратуру й іноземних лікарів. Та, виявилось, є речі, які вона купити не можуть. І помер їхній Кушнар'юв, наче простий смертний, на звичайному лікарняному ліжку, у занедбаній богадільні, куди наші приповзають з власною марлею, шприцями та рентгенівською плівкою.

Не можемо ми печалуватися зі смерті Кушнар'юва, бо під кулю його п'яного товариша міг попасти хтось із нас – бабця, що йшла вздовж лісової дороги, чи школяр, який збіг з уроків у сільській школі. От тільки в такому випадку міністр охорони їхнього здоров'я напевно не став би псувати свій робочий графік поїздкою до Ізюма. І харківських курсантів ніхто б не ганяв на станцію переливання крові для примусового донорства. І вертольоти Міністерства з надзвичайних ситуацій не доставляли би німецьких лікарів до якогось там районного центру. Бо надзвичайна ситуація для них – це коли в міністра Шуфррича дача горить. Та й ще не факт, що підстрелений взагалі опинився б у лікарні, бо „слуги народу” чи навряд захотіли б псувати оббивку їхнього авто кров'ю одного з нас. Скоріше за все, кинули б подихати пораненого в лісі, мов собаку. А їхня прокуратура написала б, що мав місце випадок прикрого самогубства.

Але цікаво, як тепер прокуратура буде викручуватися? Бо трапилися колізія їхнього права – один недоторканий забив іншого. І тому покарати Завального за ненавмисне вбивство - це означає поставити під сумнів самі принципи функціонування касти недоторканих з їхнім правом вбивати кого завгодно й коли завгодно. Ось і чуваються тепер у прокуратурі, крутять носом на всі боки й гадають, куди завтра подме вітер. А я б такий, що отого „ворошиловського стрілка” взагалі відпустив би на всі чотири сторони. Нехай далі стріляє. Та ще б і медаль дав би „За визволення Харкова”.

Не буде в нас жалю, якщо в усіляких кушнар'ювих стрілятимуть по частіше. Аби тільки не в Києві з його Феофанією, на яку в 2007 році з бюджету виділено грошей більше, аніж на всю сільську медицину, а поближче до тих лікарень, де наші ліжко-місця. Чи могли мріяти ізюмські лікарі про таку увагу до себе, якби Кушнар'юв браконьєрствував десь би в околицях столиці? – Та, звісно ж, ні. А тепер на районну медицину пролилося стільки матеріальних благ, що наші зможуть більш-менш пристойно лікуватися, щонайменше, рік. Якби щороку хоча б з десяток народних депутатів по селах гинули – ото було б непогано. Тоді б з їхнього бюджету щось би й нашої медицині перепало.

Тільки ні в якому випадку не можна допустити, щоби вони в наших лікарнях довго маялися. Тут має бути гарантія – або депутатам патрони відповідні видавати, або добивати після

операції. Бо інакше вони візьмуться за наших. Ось, наприклад, їхнє телебачення повідомило, що до Харкова за кілька годин після інциденту з Кушнар'ювим прибула бригада трансплантологів. Для чого трансплантологи, зрозуміло – на випадок, якщо „слуга народу” виживе й йому доведеться міняти прострілені товаришем нирки.

От тільки ніхто не пояснив, де їхні лікарі збираються трансплантат брати, бо в Україні зусиллями „народних обранців” питання відбору донорських органів досі законодавчо не врегульовано. І нирку на законних підставах Кушнар'юву можна було б пересаджувати лише в тому випадку, якби б хтось би з кушнар'ювських соратників йому одну зі своїх подарував. А тепер уявимо пана Януковича, пана Ахметова чи, хоча б, мадемуазель Карпачову, які прагнуть поділитися з пораним своєю ниркою. Уявили? – Отож. Надії на трупний матеріал також не має через відсутність в Україні банку донорських органів.

Очікувати, доки в Харкові почнеться зимовий холод і в морги повезуть замерзлих бомжів не доводиться – нирка потрібна не будь яка, а імуносумісна, взята від певної людини. Таку ще треба пошукати. А тепер пригадаймо харківських курсантів, які примусово здавали кров „для Кушнар'юва”. Година роботи лабораторії – і імунологічна карта кожного з них ляже на стіл трансплантологів. Далі – справа техніки. Йде потрібний курсант вечірнім Харковом, а тут з темного підвороття його б'ють молотком по голові. Причому, у цей момент у Бюро судово-медичної експертизи абсолютно випадково опиняється апаратура для підтримання життєздатності видаленої з трупа нирки.

Свиняча смерть

Не на пожежі, рятуючи дитину, загинув небіжчик, і не від ворожої кулі склав голову, захищаючи Батьківщину. А загинув він на п'яних розвагах, не за цапову душу отримавши добрячий шматок свинцю, що призначався для дикого кабана. Але вони – живі соратники Кушнар'юва - переконані, що в їхніх руках суд не тільки земний, але й небесний. Як наслідок - у зв'язку зі смертю найвідомішого українського браконьєра 18 і 19 січня 2007 року в Харкові було оголошено жалобу.

Трупопокладення, перетворене на виставу „смерть мафіозії”, 19 січня транслювалося по телебаченню, а траурну церемонію освятили своєю присутністю прем'єр-міністр їхнього уряду та голова їхнього парламенту. Постаралися на славу – митрополит Харківський і Богодухівський Никодим так розфантазувався, що в своїй промові навіть порівняв екс-губернатора з біблійським царем Соломоном. Сподіваємося, Господь простить йому подібне блюзнірство. Батьюшці виповнилося 85 років, і йому вже все однаково – що Кушнар'юв, що Соломон.

Не пасла задніх і міська влада, яка виступила з ініціативою перейменувати на честь Кушнар'юва одну зі станцій Харківського метро. Від звістки про таке в уяві зразу ж залунало

(продовження з попередньої стор.) оголошення вагонного гучномовця: „Обережно, двері зачиняються. Наступна станція „Браконьєрська”, перехід на станцію „Сепаратистська”...”

Але й це не все. Завбачливі „слуги народу” прописали в законі про свій статус обов'язкове державне страхування себе, коханих – „за особливо складні умови роботи” - з нечуваним розміром страхового відшкодування. І неважливо де, коли й за яких обставин загинув депутат – під час нападу терористів на урядовий літак чи вдома за обідом, вдавившись ананасом. На зустрічі з виборцями чи в сауні, де парився разом з „депутатськими помічниками”.

Родині Кушнарєва, який браконьєрствував „в особливо складних умовах”, тепер має бути виплачено десять річних депутатських окладів – щось біля двох з половиною мільйонів гривень (народним депутатам на місяць разом з усіма надбавками причитається від 18 до 25 тисяч гривень). Окрім того – довічна пенсія порядку 15 тисяч гривень на місяць. Незрозуміло лишень, хто в даному випадку отримуватиме гроші – дружина Кушнарєва чи його пасія. Мабуть, дами поділяться почесному.

От тільки не було ще випадку, щоби „народний обранець” (кожен з яких, безсумнівно, є втіленням царя Соломона) сплатив бодай копійчину родичам своїх жертв. Це для них – принцип. Більш того, якось у запалі боротьби з народним депутатом Черновецьким колишній київський мер Омельченко подав на нього до суду за наклепницькі заяви.

Печерський райсуд присудив Сан Санічу 10 тисяч гривень компенсації за завдану Черновецьким моральну шкоду, і ці гроші Омельченко рівними частками по 5 тисяч гривень демонстративно надіслав матері Максима Пропопчука (збитий на смерть 15 квітня 2003 року автомобілем, за кермом якого перебувала, начебто, дружина Черновецького) та матері Дмитра Коротченка (збитий на смерть 2 листопада 2003 року автомобілем під керуванням самого Льоні-Космосу). Свої дії Омельченко пояснив тим, що банкір Черновецький не спромігся надати своїм жертвам допомогу навіть на похоронні витрати... А потім вони дивуються, чому їхня смерть викликає в нас такий сарказм...

Нічого подібного до похорону Кушнарєва Україна не бачила з травня 1885 року. Тоді в Києві, у будинку розпусти на вулиці Еспланадній, в обіймах проститутки помер київський цивільний губернатор Гудима-Левкович. Губернська влада з такої нагоди оголосила жалобу та пригнала на поховання свого блудливого начальника вихованок жіночого пансіону графині Левашової.

І хоча Гудима-Левкович жодного закону не порушував (борделі функціонували в Російській Імперії цілком легально), вибухнув грандіозний скандал через явну невідповідність пишноти похорону анекдотичним обставинам смерті. Вшух цей скандал лише після того, як генерал-губернатор Києва Дрентельн наказав виселити з центру міста всі гнізда розпусти. Так, до речі, з'явилася знаменита Яма – освітлена червоними ліхтарями Ямська вулиця на околицях тодішнього Києва.

Але те, що було очевидним жандарму й брутальному содафону Дрентельну, ніяк не може второпати заступник міністра внутрішніх справ України Михайло Корнієнко. Ось і розпинається пан Корнієнко перед телекамерами, розповідаючи вигадані подробиці невдалого (чи, навпаки, вдалого) пострілу.

Виявляється, всі мисливці – і це встановила їхня експертиза – були напрочуд тверезі. „Сухі”, мов кушки саксаулу. Ніяким браконьєрством вони, виявляється, не промишляли, і взагалі полювати не думали, а просто так (мабуть - від хронічного неробства) об'їжджали мисливські угіддя. Рушницю ж взяли про всяк випадок – якщо раптом прилетить якась не заборонена до полювання дичина.

Ага. Качечок Кушнарєв їздив стріляти в робочий день, коли вся країна працює. У січні місяці. З кулями 30-го калібру. Це ж яка має бути дичина під такі набой? Не інакше, птеродактилі завелися в Ізюмському лісі, і небіжчик з винятково тверезими друзями вирішив уполювати летючу рептилію для Академії Наук. Втім, українська міліція завжди славилася своїми керманічами, серед яких переважали не стільки шерлок-холмси, скільки конан-дойлі.

Даремно питати в пана Корнієнка, за яким бісом Кушнарєв поїхав з рушницею до ліса. Звісно, не голод погнав екс-губернатора на полювання. І свіжину, якби він так вже захотів свининки, йому б, напевно, подали б у ліжко. А поїхав, бо вважав, що його примхи – то і є закон. Браконьєром жив, браконьєром і помер.

Точно так даремно питати, навіщо Кушнарєв разом з головою Донецької обласної ради Колесниковим влаштував восени 2004 року збіговисько в Сіверодонецьку, де закликав до відокремлення трьох східних областей України та створення нової держави зі столицею в Харкові. Мудрі люди цього б не зробили хоча б через повну утопічність подібного проекту. Бо для існування держави потрібні не тільки вони, потрібні, передусім, ми, тобто ті, яких вони визискують. Ми – на яких вони дивляться як на бидло, у яких вони забирають кров і нирки, яких безжалюдно давлять своїми „Мерсами”. Без нас держави не буде, і якщо бюджет, закони, суди, прокуратура – їхні, то держава – наша.

На могилі Паніковського син турецькопідданого поставив скромний надгробок, написавши, що під ним лежить людина без паспорта. Над могилою колишнього харківського губернатора було б непогано накреслити інший напис: „Тут спочиває Євгеній Петрович Кушнарєв, людина без батьківщини”. І дати салют – з італійських карабінів, споряджених набоями на кабана.

Володимир БОЙКО

На жаль, автор цього творіння залишився невідомим

*Вам все бы бабло, ипотека,
машины, чужие мужья...
Кабан застрелил человека.
Прицельно! В живот! Из ружья.
Зачем, человек, поехал,
охотиться на кабана?
Во вторник? И что за потеха,
когда на работе страна?
Закрыт и сезон был охоты,
и год наступает Свиньи -
естественно двинул он боты,
охотничьи боты свои.
А должен служить был
примери*

*для электората, для масс,
любовью, надеждой и верой
окутывать должен был нас.
Следить, чтоб законы
природы,
ну или какие-нибудь,
блужали чтоб на благо народа,
который все время е...т.
А нет - наступает расплата,
жестокая фауны мечь -
кабан застрелил депутата.
А мог бы, пожалуй, и съест!*

Українцям на новий рік "подарували" ще одну партію

Міністерство юстиції зареєструвало Українську партію. Як зазначається на офіційному сайті Мін'юсту, нова політична партія зареєстрована 27 грудня 2006 року. Лідером Української партії, згідно з поданою до міністерства інформацією, є Олександр Федорович Сергієнко. Юридична адреса партії в Києві: вул. Вербоозна, 16.

Таким чином, на початок 2007 року в Україні зареєстровано 137 політичних партій.

Церква: випробування правдою

У Польщі тривають оприлюднення документів про співпрацю публічних осіб зі спецслужбами комуністичної системи. Одним із найгучніших скандалів на початку нового року стало звинувачення архієпископа Станіслава Вільгуса в більш ніж двадцятирічній свідомій співпраці з комуністичною службою безпеки. Нагадаємо, що на початку грудня Папа Римський Бенедикт XVI запропонував призначити Станіслава Вільгуса варшавським митрополитом. Одразу після цього в польській пресі – передусім у "Газеті Польській" – виданні польських правих політичних сил – було оприлюднено частину матеріалів з архівів Інституту національної пам'яті, що свідчили про

співпрацю о. Станіслава зі спецслужбами. У відповідь на звинувачення щодо Вільгуса глава конгрегації католицьких єпископів кардинал Джовані Батіста Ре вперто наголошував, що Римо-Католицька Церква не володіє жодною інформацією щодо співпраці майбутнього варшавського митрополита зі СБ. Проте в колишніх архівах спецслужб польські історики знайшли прямі докази. Згодом офіційний Ватикан усе ж визнав, що на час призначення Вільгуса Папа Римський знав про минуле о. Станіслава, але не бачив у цьому жодних проблем. За годину до офіційної церемонії посвячення в митрополичий сан архієпископ особисто заявив про відставку, хоча тривалий час гнівно спростовував усі звинувачення щодо своєї співпраці з СБ.

Фактично Ватикан до останнього моменту коронації Станіслава Вільгуса міг зробити все, щоб вплинути на ситуацію, натомість обрав позицію мовчазної згоди. На бік о. Станіслава стала також частина польських єпископів,

які наполегливо стверджували, що всі факти з життя священників є внутрішньою справою Церкви і їх повинні вирішувати у Ватикані без жодного зайвого розголосу. Без сумніву, такі висловлювання разом із позицією Ватикану навіть дуже тривожні думки, зважаючи, що Церква в жодному разі не може стати закритою інституцією, яка замість демонстрації та сповідання правди могла б таємно від своїх вірних дозувати цю правду у вигідному їй світлі та ракурсі. Адже саме для Церкви правда мала б бути понад усе, особливо коли йдеться про участь архієпископа в системі доносів, яка морально та фізично знищила мільйони людей.

Щодо архієпископа, то не менш промовистим є той факт, що з появою звинувачень на свою адресу він активно заперечував будь-яку причетність до спецслужб. Вочевидь, до правди його не спонукав моральний обов'язок бути чесним із людьми та Богом. Проте, на думку деяких польських аналітиків, до цього його привели положення нового польського законодавства. Адже саме тепер у Польщі є надзвичайно актуальним процес люстрації – виявлення й очищення тих суспільних категорій, які за своїм соціальним статусом і роллю можуть впливати на формування думки суспільства. До таких, згідно з новим люстраційним законом, що його підписав президент Лех Качиньський в листопаді минулого року, передусім належать представники різних рівнів влади та журналісти. Священники з юридично-формального погляду не підлягають процедурі люстрації, проте до оприлюднення своїх зв'язків із СБ їх змушує громадський тиск. Усі претенденти на публічну посаду зобов'язані посвідчити про свою співпрацю з органами комуністичної служби безпеки або спростувати. Відразу після складання свідчень здійснюють перевірку в Інституті національної пам'яті, в якому містяться архіви колишніх спецслужб. Якщо ж особа збрехала, крім публічного ствердження її брехні, її позбавляють права займати будь-яке публічне становище протягом наступних десяти років.

Скандал зі Станіславом Вільгусом став потужним моральним і суспільним викликом католицькому духовенству та Церкві загалом. Адже проблема полягала не стільки у факті співпраці архієпископа Вільгуса з СБ (за деякими даними, п'ята частина польських священників співпрацювала з комуністичною системою безпеки), а в позиції і реакції на це Ватикану, який опосередковано заплющив очі на брехню й проігнорував правду. Події довкола призначення варшавського митрополита вкотре засвідчили, що процесів люстрації в Польщі спинити не вдасться, хоч на це досі сподівається частина політиків і журналістів.

МЕД ПРЯМО ВІД ПАСІЧНИКА

НЕПАСТЕРИЗОВАНИЙ З РІЗНОМАНІТНИХ КВІТІВ,
РОЗТАШОВАНИХ НА ЕКОЛОГІЧНО-ЧИСТИХ ДІЛЯНКАХ
КУПЛЯЙТЕ, ПОСМАКУЄТЕ!

ТЕЛ: (613) 596-5975 www.victorsapiary.com

“ОВ” продовжує знайомити своїх читачів про життя українців у різних країнах світу. Продовжуємо рубрику “З нотатника іммігранта” і після гарячих африканських країн, переходимо до більш зимних.

У Норвегії зароджується українське життя

Ще донедавна українців, які мешкають у Норвегії, можна було порахувати на пальцях однієї руки. Справді, зі старої еміграції залишилося їх зовсім мало. Зрештою, багато їх там і не було. Тепер стало інакше. Про те, як з'явилися українці у Норвегії, як їм там живеться, чим вони займаються, голова української громади Норвегії, делегат IV Всесвітнього форуму українців **Наталія Равн-Хрістенсен** розповіла для „Свободи“ Юрієві Атаманюкові, студентові факультету журналістики Львівського національного університету ім. І. Франка.

– *Наталю, як Ви потрапили до Норвегії?*

– Я народилася у Львові, закінчила Львівську академію друкарства з спеціальності „Видавнича справа і редагування“. П'ять років працювала на радіо „Люкс“, вийшла заміж за данця і два роки мешкала у Данії. Потім мого чоловіка відрадили до Норвегії, і я поїхала з ним. У Норвегії дуже легко знайти працю. Коли я, навіть не знаючи норвезької мови прийшла у перше місце – це був дитячий садочок – і запитала, чи візьмуть на працю, то мені відповіли, що з радістю і сказали, що могу завтра ж починати. Потім я ще працювала на норвезькому радіо. Зараз маю власну фірму і, крім того, ще працюю в оптиці. Взагалі норвежці дуже приязно ставляться до чужинців... У Норвегії практично немає безробіття – не працює тільки той, хто не хоче працювати.

Норвезька історія дуже подібна до української. Взаємини Норвегії з Данією і Швецією – двома сусідніми „старшими сестрами“ – дуже нагадують те, що було в нашій історії протягом 300 років. Розвиток мови теж подібний до нашого. Коли я приїхала до Норвегії, відразу стала такою собі норвезькою націоналісткою. Якось я читала хрестоматію данської літератури і зустріла там... Ібсена. Була дуже збентежена, що відомого норвезького письменника привласнили собі данці. Ібсен писав данською, позаяк на той час не було письмової норвезької, а лише розмовна, але він писав про Норвегію. Тоді я відразу згадала історію наших письменників, яких привласнила собі Росія. Норвежці дуже дбають про свої традиції, про свою культуру. На День Незалежності, 17 травня, усі виходять на вулицю в національних костюмах.

– *Яка доля занесла українців до Норвегії?*

– Ще років сім-вісім тому українців у Норвегії майже не було. Але українки почали одружуватися з норвежцями. Також здійснювалася програма культурного обміну. Дівчата з України працюють у Норвегії два роки, а тоді повертаються додому. Звісно, хтось із них теж виходить заміж або залишається на навчання. І третя категорія – наші студенти. Їх там дуже багато. Є також люди, які приїхали на працю. Зокрема, в університетах є наші викладачі, які творять норвезьку науку... Кількість українців у Норвегії щороку збільшується. Я не рахую Шпіцберген, бо то на далекій півночі і туди не треба візи. Там

дуже багато українців, переважно, нафтовиків. Українці у Норвегії походять з усіх регіонів нашої країни. Немає поділу на схід і захід: усі тут почуваються українцями. До нашого товариства навіть росіяни приходять, співають з нами українських пісень. А потім згадують, що в них то бабця українка, то дідусь має українське коріння. У Росії вони того ніколи не згадували, а коли прийшли до нас і побачили, які ми активні, як гарно відзначаємо наші свята, як співаємо, відтоді стали нас підтримувати. І норвежці приходять до нас, навіть є такі, які вивчили українську мову.

Наша організація називається „Українська громада Норвегії“. Створили її два роки тому, 3 жовтня 2004 року, коли відбувся Великий збір. З того часу активно працюємо. Наша громада офіційно зареєстрована. Отримуємо допомогу від держави. Норвегія дає таку допомогу, якщо є достатня кількість членів, які платять членські внески і якщо ми можемо написати проєкт.

Минулого року в громаді було 50 членів, але багато людей не платять внесків, проте приходять до нас. Ми до цього ставимось досить лояльно – якщо не платять, то добре, що хоч приходять.

– *Хто був ініціатором створення громади?*

– Вперше ми зустрілися в Посольстві України в Осло, де нам запропонували: „Якщо ви хочете зустрітися, то ми можемо організувати таку зустріч, залишіть для обміну свої адреси і телефони“. І в березні 2004 року ми зустрілися в Посольстві, щоб познайомитись. До речі, представники українського Посольства приходять на всі наші свята. Я керую громадою з першого дня її створення. На цю посаду було п'ятеро кандидатів. Зараз ці кандидати входять в організаційний комітет.

– *Як часто ви зустрічаєтесь?*

– Ми зустрічаємось на всі наші свята. Мали кілька поетичних вечорів. Збираємось в останній четвер кожного місяця у кав'ярні, власниці якої – українка з Одеси. Важливо те, що в нас досить молода громада. У нас зараз лише два представники старшого покоління. Українці зі східної України практично не бачили колядок, великодніх звичаїв, писанок та багато іншого. Але приходять і підтримують нас... Підтримують нас і норвезькі чоловіки, які приходять до нас зі своїми дружинами. Приємно зазначити, що більшість дітей зі змішаних родин, крім норвезької, розмовляє також і українською. Ми плануємо створити український дитячий садочок і недільну школу. Уже домовились з викладачкою з англійського міста Манчестера, яка має розроблену методіку недільної школи – вивчення української як рідної. Ми вирішили, що вона приїде до нас і покаже, як це робити. Зараз є дві групи з трьох до шести років і одна група з дев'яти до дванадцяти. Є діти і восьмирічні, але їх зовсім мало, то ми не будемо створювати окремої групи.

– *Маєте співочі колективи чи, може, плануєте їх створити?*

– У нас є артист Руслан з Києва, але він не має своєї групи. Співає норвезькою, шведською і, звичайно, українською. Протягом п'яти років Руслан був головою української громади Швеції. Він привозить до нас музикантів і письменників, організовує різні вечори, допомагає, чим може. Є в нас і дівчата, але нема постійного колективу, тому що вони переважно приїздять до нас на два роки. Але ми їх просимо і вони співають. Взагалі, ми й самі співаємо на усіх наших святах. Мій чоловік каже, що українців від інших націй відрізняє те, що де ми станемо, там і співаємо. Ми навіть збираємось у парку і проводимо українські забави. Беремо зі собою гітару і співаємо українських пісень.

– *А як справи видавничі – газети, журнали, книги?*

– Ми нічого не хочемо видавати, бо це був би крок назад. Ми робимо інтернет-сторінку і хочемо, щоб її читали. Колись у нас виходив журнал „Рускій бульвар“, який редагувала пані з Чернівців. Але з цим журналом трапилась доволі неприємна історія, яка шокувала багатьох українців. Вона створила цей

журнал російською мовою для вихідців з колишнього СРСР. У складі редколегії були росіяни, а журнал друкувався у Санкт-Петербурзі. Спонзором була російська фльота. І ось минулого року редакторка написала статтю про Помаранчеву революцію і її звинуватили в антисрійській пропаганді. Ніхто не міг навіть подумати, що таке могло статися у Норвегії, у вільній Європі. Росіяни сильно обурились і редактору вигнали з редколегії, хоча журнал був її власним. Перейменували журнал на „Соотечественнік“, але нумерацію продовжили з „Руського бульвару“. Видавати новий журнал вона уже не має сили. Зараз працює у норвезькому журналі. Ми зрозуміли, що не варто зв'язуватись з росіянами.

– Чи ваша громада співпрацює з українськими громадами інших країн?

– Я уже згадувала, що ми співпрацюємо з Великою Британією у сфері освіти. Особливо з вивчення рідної мови на чужині. У них це на високому рівні. Також ми говорили зі шведами, де є організація „Жінки Скандинавії“. Я їм запропонувала: „Давайте співпрацювати“. Вони погодились і нещодавно запросили нас до себе. У них там є своя домівка... Жіночої української організації у Норвегії немає. Зрештою, у нас все одно є жіноча група, тому що на свята приходять переважно жінки. В останній четвер місяця, коли ми збираємось, може прийти 15 жінок і двоє чоловіків. Мабуть тому ми не хочемо створювати окремої жіночої організації, щоб від нас не відійшли ті двоє.

У нас багато різних плянів та праці – хвилячки вільної немає. Сльози пробиваються, коли наші діти співають українських пісень. Таке відчуття було на свято Миколая, коли діти співали. На тому святі було 25 дітей. Кожна дитина вийшла, заспівала, затанцювала... Від цього свята залишились дуже приємні спогади.

Міжнародна громадська організація
НОВА ХВИЛЯ
<http://novaxvylya.iatp.org.ua/>

ШЕВЧЕНКО В ОТТАВІ...

Єдина для отавської української громади унікальна можливість здійснити проєкт встановлення пам'ятника Тарасові залежить від кожного з нас. Якщо ви відчуваєте внутрішній покликання віддати шану Кобзареві, дати ділову консультацію у сфері полагодження бюрократичної документації або будівництва, просто активно включитися до діяльності і додати свої зусилля у спорудженні монумента нашому видатному Землякові,

не згубіть рідкісний шанс, наданий історією лише раз. Ваші діти, в майбутньому прогулюючись попри пам'ятник Тарасові Шевченкові, з гордістю казатимуть своїм ровесникам з України у його спорудженні заслуга і наших батьків.

**За інформацією, з пропозиціями
та з допомогою звертатися:
“Комітет по встановленню пам'ятника
Т. Шевченка в м. Оттаві”**

тел. (613) 725-0006

e-mail: orest.dubas@servicecanada.gc.ca

<http://www.infoukes.com/tarasinottawa/>

Запропонований Імміграційний закон може зможе допомогти українцям

ТОРОНТО. Пері Н'аш, депутат партії “Нових Демократів” (NDP) з торонтського округу Parkdale-High Park) запропонувала приватний новий імміграційний законопроект №С-394, також знаний під назвою “Раз у житті” (Once in a life time). Цей законопроект, якщо він пройде у федеральному парламенті, дозволить новоприбулим іммігрантам, а також громадянам Канади спонсорувати родичів, які за теперешнім імміграційним законом (Immigration Refugee Protection Act) не належать до сімейної категорії. На сьогоднішній час до сімейної категорії належать тільки такі особи: *чоловік/дружина або подружній партнер, старші 16-ти років; дитина під опікою батьків до 22-х років; дитина, яка відвідує у навчальний заклад у цілоденному режимі і знаходиться під фінансовою опікою батьків; дитина з фізичними вадами; тато, мама, дідо, баба; дитина до 18-ти років, яку збираються адаптувати; осиротілі до 18-ти років брати, сестри, племінники та внуки, які не є шлюбними партнерами або чоловіком/дружиною; родич будь-якого віку, якщо нема інших родичів, які підпадають під цю категорію.*

Хоча усі ці категорії є досить місткими, але вони не включають таких важливих і близьких “по крові” категорій родичів, як брати чи сестри. Саме тому законодавство №С-394 спеціально включає у себе нові категорії: *син/дочка, старші 22-ох років, які не знаходяться під батьківською опікою; вуйко/тетя; брат/сестра; племінник/племінниця; кузин/кузина.*

Як подає місцева газета “Toronto Star”, нові категорії особливо торкнуться людей, які у минулому були обмежені віковими категоріями. Газета також подає, що теперешній уряд і міністр імміграції Монте Солсберг є незадоволені цим законопроектом тому, що він ускладнить працю працівникам імміграційної бюрократії і призведе до додаткового перевантаження по розгляду імміграційних справ. На думку пані Пері, перевантаження відбувається не через притік нових іммігрантів і з'єднання сімей, а через неправильний і неефективний розподіл коштів серед державного апарату. Крім того, вона додає, що неспроможність працівників імміграційного бюро справитися з “біжучими” справами не повинна обмежувати права громадян та “landed immigrants” в їхніх змогах об'єднати сім'ї.

Цей закон потенційно може допомогти українській громаді та покращити стан новоприбулих, а тому такі організації, як Ліга Українців Канади, підтримують цю ініціативу. Канадсько-Українська Імміграційна Служба також підтримує законопроект № С-394. Менеджер Імміграційної Служби Людмила Колісниченко зауважила, що “до Служби звертається дуже багато людей, які не можуть спонсорувати своїх старших синів і дочок тому, що вони не підпадають під згадану категорію”. Як зазначив Орест Стеців, член ЛУК: “Підтримуючи закони, які покращують стан українців і їхню кількість у Канаді, Ліга Українців Канади та всі інші організації допомагають їм відстоювати свої права й інтереси”. ЛУК закликає усіх українців і членів ЛУК/Ж та інших організацій звертатися до своїх федеральних депутатів і проконсультувати їх щодо важливості цього закону і помістити на своїй інтернет-сторінці (www.luc.org.com) лист підтримки. Стеців вважає, що цей лист підтримки є ще одним засобом повідомити федеральних депутатів про добрі наміри законопроекту №С-394. На даний момент Пері Н'аш збирає підписи і розповсюджує інформацію про цей закон. А на хлопський розум цей закон означає, що, скажімо торонтський Іван або Абдула матимуть можливість запросити одну особу зі свого сімейства, яка належить до нової доданої категорії. А ці особи, знову, в свою чергу – ще інших подальших родичів. Тож враховуючи нечисельність українських сімей, досить сумнівно що, саме українцям, або й самій Канаді цей №С-394 вийде на користь.

З СІМЕЙНОГО ГОРБОЧКА

“ОВ” уважно слідує і не раз писав про політичну діяльність депутата канадського Парламенту Бориса Вжесневського у постійній рубриці “З Парламентського Горбочка”. Цього разу змінюємо тимчасово її назву із спеціальної okazji, так як 20 січня Борис Вжесневський вирішив зайнятися крім політичних та бізнесових, ще й сімейними справами. Із своєю, тоді ще 23-річною майбутньою дружиною - колишнім видавцем канадської україномовної ківської газети “Вечірні вісті” й подруги сім’ї Тимошенко - Ліною Федько він познайомився ще три роки тому під час зустрічі з Юлією Тимошенко. Зайве згадувати надактивну участь п. Вжесневського в пізніших подіях президентських виборів в Україні 2004 року та взагалі його суттєвий вклад, як депутата, для канадських українців.

Але навіть своїм весіллям він вніс незвичайний і чудовий прецедент – **молодят обвінчав у торонтонській греко-католицькій церкві св. Миколая православний єпископ Юрій!** На фоні сучасного роздроблення української Церкви – вчинок більш як сміливий і красномовний. Українському церковному проводу та духовенству варто замість безкінечних поділів взяти собі це за приклад.

His Eminence Archbishop Jurij - Eastern Eparchy of the Ukrainian Orthodox Church in Canada officiated at the ceremony. Maid of Honour - Valeria Trush (bride's sister from Kyiv). Best man - Demvan Hwvoron (groom's cousin from Winnipeg)

Also officiating were o. Oleh Juryk - Borys Wrzesnewskyj's a third cousin and o. Roman Lobay, To the left of the groom - Ruslana Wrzesnewskyj (Borys Wrzesnewskyj's sister and starostynia)

Ms. Fedko is a graduate of Kyiv High School #57, completed her Bachelor of Biology degree at Kyiv State University and a Bachelor degree in psychology at York University.

The Byzantine rite ceremony took place in the magnificently frescoed St. Nicholas Ukrainian Catholic Church and was enriched by the singing of the liturgy by the international award winning Vesnivka choir, with choir soloist Anna Yaschyshyn.

Lina Fedko, former publisher of “The Evening News” (“Vechirni Visti”), the Canadian Ukrainian language edition of Kyiv and Borys Wrzesnewskyj, Member of Parliament for Etobicoke Centre and member of Stephane Dion’s shadow cabinet exchanged their wedding vows on Saturday January 20, 2007. Ms. Fedko and Mr. Wrzesnewskyj first met three years ago while former Ukrainian Prime Minister Yulia Tymoshenko was being feted at the Royal York

Hotel. Mr. Wrzesnewskyj arrived for a private meeting with Ms. Tymoshenko to discuss the upcoming Ukrainian presidential elections. Ms. Fedko, a family friend of Ms. Tymoshenko was leaving the banquet. Their first introduction however brief left a lasting impression on both.

Among the dignitaries were Toronto Mayor David Miller, who attended with his young son, and Gerard Kennedy, a candidate in the recent Federal Liberal leadership race. Also at the service were Liberal MP Navdeep Bains and MPP Donna Cansfield, Ontario’s Minister of Transportation and others. In addition to family and

friends, greetings were also received from: President Victor Yushchenko and Kateryna Chumachenko Yushchenko, Dmytro Pavlychko, Head of the Ukrainian World Coordi-

Guests included Luba Goy from the Royal Canadian Air Force.

Photos by Lu Taskey

nating Council & poet Mykola Palijchuk mayor of Yaremchi, Ukraine and also a cousin Stepha-ne Dion, Leader of the Liberal Party of Canada and family Poland's ambassador to Canada.

After a passionate interlude by Modern Folk/New Age violinist Vasyly Popadiuk they danced the night away to music by Ron Cahute.

Українців погубить СНІД

Міністерство охорони здоров'я України зробило песимістичний прогноз на майбутнє. За підрахунками фахівців, до 2014 року близько 300 тисяч українців помруть від СНІДУ, а внаслідок епідемії ВІЛ/СНІД середня тривалість життя скоротиться на два-чотири роки для чоловіків і на три-п'ять для жінок, повідомляють "Версії". Загалом ВІЛ стане чи не основною причиною смерті для українців віком 15-49 років: 30% усіх смертей чоловіків і 60% серед жінок. Відповідно, збільшуватиметься й кількість дітей-сиріт, які через ВІЛ/СНІД втратили обох батьків. Якщо 2005 року цей показник становив

6,5 тисячі, то вже 2014-го він може перевищити 23 тисячі. І це ще оптимістично. Песимісти ж стверджують, що кількість сиріт зросте до 37,5 тисячі. Якщо ж говорити про кількість дітей, які втратять одного з батьків унаслідок СНІДУ, то йдеться про 105, а то й 169 тисяч. Проте через СНІД потерпають не лише діти, які залишаються сиротами. Вважають, що через низький рівень прибутків і дорогої догляд за ВІЛ-позитивними людьми епідемія ВІЛ/СНІД значно ускладнює матеріальне становище й багатьох інших українців. Зокрема, до 2014 року має значно збільшитися навантаження на державні ресурси. Якщо на кінець 2005 року, за приблизними даними,

5,9-10,4 тисячі сімей в Україні були малозабезпеченими, адже щонайменше один член сім'ї жив із ВІЛ або СНІДом, то до 2014-го кількість таких родин може зрости майже до 30 тисяч. Відповідно затрати на додаткові виплати малозабезпеченим родинам збільшаться щонайменше вчетверо. Крім того, матеріальну допомогу від держави отримуватимуть і діти-сироти, в яких СНІД забрав обох батьків. Обсяги виплат для сиріт можуть зрости приблизно увосемьох і становити 29 мільйонів гривень. До речі, варто зазначити, що, за даними агентства боротьби зі СНІДом ООН, за кількістю хворих на СНІД Україна посідає перше місце серед держав пострадянського простору, а за показником ВІЛ-інфікування серед дорослого населення – перше в Європі. Припускають, що реальна цифра ВІЛ-інфікованих в Україні може сягати 580 тисяч.

"Людський вимір" в інформаційній політиці ЗМІ.

Це коли головними в блоці новин випускові редактори раз у раз ставлять не події світового чи національного значення, а повідомлення на кшталт "двісті дітей отруїлися сметаною в шкільній їдальні", "три будинки в місті Б. залишилися без тепла", "здичавілі пси покусали бабусю в селі Д."

Одночасно значні для майбутнього всього людства події, які можуть викликати у глядачів-слухачів-читачів інтелектуальне напруження, скажімо, глобальні спалахи публічних філософських чи світоглядних дискусій, повідомлення про фундаментальні наукові відкриття тощо, постійно виносять на периферію інформаційного потоку. Або ж узагалі спрямовують лише до вузькоспеціалізованих видань і програм. При цьому ті, хто визначає інформаційну стратегію ЗМІ, аргументовано доводять, що саме зіпсована сметана, а не суперечки філософів, цікавить широкі верстви споживачів інформації. Що ЗМІ повинні – навіть змушені, з об'єктивних причин – йти назустріч цим споживачам, якщо хочуть зберегти свою популярність та симпатії рекламодавців. Найцікавіше, що такими аргументами оперують і ті ЗМІ, які перебувають на повному державному утриманні та не залежать від кількості реклами.

Є підозри, що насправді така стратегія – не стільки "крок назустріч людям і грошам", скільки один із ключових елементів довгострокової стратегії пришвидшеного відокремлення суспільної еліти (яка споживає інформацію не через популярні ЗМІ) від широких мас "залошених і маленьких". Цих підозр не підтвердили переконливими дослідженнями, але наразі й не спростували.

Welcome to the Ottawa Ukraina Royals Soccer Club

Whether you want to play for the team, come and support the team, help run the team, anything at all we would like any Ukrainian to participate. We would ask everyone to please not hesitate in contacting us as we will fully welcome anyone interested, and nobody will be turned aside if committed. Please tell your Ukrainian friends, family, everyone you can and come and bring together the Ottawa Ukrainians!

<http://www.ottawaukraina.com/index.html>

Що виведе Президента з рівноваги? Може, накакати на голову?

Усмішка трипільської королеви

Не знаю, як було на Сході й Півдні України, а на Заході усі святкові застілля супроводжувалися політичними дебатами. На Новий рік і Різдво обговорювали зраду Юлі, а на Йордан – загибель Кушнарєва. І все це при інтенсивному поглинанні домашніх шинок, полядниць, шпондерків, сальцесонів, ковбас, холодців, голубців, вареників, борщів із вушками, печених гусей та індиків, а подекуди й поросят з хроном. От чого-чого, а хрону було всюди багато, аж у носі крутило. Плямаючи та прицьмаючи, та сьорбаючи, та облизуючись, західняки знову вирішували долю неньки України.

Та, як потім я дізнався, те саме відбувалося і в Києві. І там за святковими столами кипіла суспільно-політична думка, вирували пристрасті і лунали гасла: „На Майдан!!!” Причому не тільки у середовищі галицької діаспори.

І як тут не потішитися нашою незнищенністю, готовністю до самопожертв і до нових революційних звершень? Чи є ще якісь янучари, які здатні нас затоптати?

Багато людей плекає таємну мрію на те, що, як тільки розпустяться перші проліски, Президент просто зобов'язаний розпустити парламент і відправити у відставку уряд. Це нагадує мені подібні очікування минулого літа. Сидимо біля телевизорів, не спимо, п'ємо вино і чекаємо, чекаємо, що ось він нарешті вийде і промовить віщі слова... На ранок гірке розчарування, апатія, бажання похмелитися і заснути.

Про те, що Президент нарешті прокинеться від зимової сплячки і зрозуміє, що пора вже щось і зробити таке, завдяки чому не будуть його наступні покоління проклинати, якось віриться дуже важко. Повинен відбутися якийсь стрес. Але який? Що може вивести нашого Президента з рівноваги? Може, накакати йому на голову? Так делікатно, ненав'язливо. З підтекстом, якщо взагалі у цьому природному продукті можливий підтекст. Але я готовий. Та боюся, що почуємо у відповідь: „О, нова кучма!” Та ба, навіть Кучма-2 з нього не вийшов.

А все ж таки віриться, що це не так, що Президент нарешті стрепенеться, вдарить копитом, викреше іскру і заірже, як богатирський кінь. Під славним витязем Луценком. А Юльця, як Ярославна на валу, ридуючи, махатиме хустиною, благословляючи у похід.

Бо хочеться. В душі ми залишаємося оптимістами. Звісно ж погано поінформованими. Бо що ми знаємо про примхливу Президентську душу? Точніше про душу провінційного бухгалтера, волею долі винесеного на

владний Олімп. Видається, що вона нічого так гостро не прагне, як святого спокою. І, можливо, навіть глибоко вдячна антикризовикам і Юлі, які забезпечили їй ще більше спокою (смакує ще більше!), позбавивши таких осоружних і надокучливих обов'язків.

Ах, як приємно бути англійською королевою! Усі тебе люблять, бо нічого від тебе не очікують. Ніхто тебе вже не позбавляє жодних повноважень, бо ти й так їх не маєш. Ти просто манекен, ти нуль. Приваблива лялька, що з'являється перед народом у супроводі усіх своїх принців і принцес і дарує їм чарівну усмішку, махаючи рукою, яка ніколи нічого не крала. Бо й справді: навіщо королеві красти?

Приїжджаєш у Донецьк з лекцією – і навіть там тебе люблять! Причому всі! І ті, хто ще два роки тому вітав тебе бігбордами з зображенням фашиста, і ті, кого ти два роки тому ставив на місце суворим голосом господаря: „Чому ти себе так поводиш?! Звикни, що перед тобою Президент сидить, а не гусопас!” Вони навіть переходять на рідну тобі мову, демонструючи глибокі знання і готовність простелитися перед тобою вишиваними рушничками.

Благодать! А потім гониш студентам якийсь словесний вінегрет, який їм цікавий не більше ніж проблеми пенсійного фонду, про який ти теж не забув загатати, але вони слухають, слухають з відмороженими мінами з поваги до англійської чи то пак трипільської королеви.

З таким самим успіхом ти міг би їм розповісти про проблеми бджільництва. Про те, що бджоли теж мають свою королеву. І теж її дуже люблять, лоскочуть їй животика, пестять і голублять. Бо королеву ж слід любити, чи не так? Нічого, ми навчимося.

А що це означає? Гм... Це означає, що слід готуватися до іншого варіанту: нам доведеться самим вимагати у Президента відставки уряду і розпуску парламенту. Ну, бо ж не волати нам: „Чемодан – вокзал – Хоружівка!” Правда? Але цього разу уже не обійдеться без жертв. Бо міліція тепер не з народом, а з регіонами. Але ми ж готові і на це, чи не так?

І це буде для нас останній і рішучий бій. Як і для регіоналів. Або ми, або вони. Бо насправді так хочеться жити, як у Європі – не цікавитися усіма політичними чварами, не стежити за парламентськими дебатами, не вирішувати долю країни за імпотентів, не намагатися вгадати, що на політичному фронті відтепер актуальніше – КАМАЗ чи полювання на кабана... тобто вовка... Бо, як на мене, усе це дуже не сприяє святковому травленню.

Юзьо ОБСЕРВАТОР

